

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«پیل کوم د الله پاک په نوم

Ketabton.com
چی بخښوونکی او مهربان

دی.»

د ليکوال څو ويناوي

دا ويبپاڼه هغه زده کوونکو لپاره دی چې غواړي قرآنکریم ژباړه په سمه توګه زده کړي، نو ما له هرې سوري څخه سخت ويونه (لغتنه) مې معنا سره مې ليکلي دي تر څو تاسو ټولو ته د قرآنکریم ژباړه زده کولو کې آسانتياوې راشي. که تاسو د قرآنکریم تفسیر زده وي، نو تاسو ته د قرآنکریم ژباړه به ډېره په آسانی سره زده کولی شي.

دا د يادونې وړ ګڼم چې تاسو ټول علمي، تاريخي، ساينسي او اسلامي کتابونو ليکلو کې هڅه وکړي، نه په اوږده ناولونو ليکلو کې، د تلي زون، موبيل، انټرنېټ د مخه همدا ناولونه وه چې په انسانانو ژوند باندې منفي اغېزې درلودې، نو د خداي په خاطر داسې شيانو په ليکلو او په لوستلو کې مو وخت مه ضايع کوي څنگه چې امام غزالي رح فرمايي: «وخت تر ټولو خورا ارزښتناکه دی خو ډېر ضايع کېدونکی هم دی.»

يادونه: په دغه کتاب کې ما صرف د سختو ويونو معناوي مې ليکلي دي.

گرانو لوستونکو!

څنگه چې تاسو وينې گڼ شمېر خلکو انگليسي زده ده، خو قرآنکريم په ژبه نه پوهېږي دا يو لويه ناکامي ده زموږ مسلمانانو ته چې خپل د دښمن ژبه مو زده کړې، خو خپل د رب ﷻ کلام باندې مو هېڅکله ځان نه دی پوه کړی ان تر دې چې مونږ يو ځل هاند هم نه دی کړی، چې زده يې کړو له دې امله مسلمانان ناکام او کافران بريالي دي، ځکه دا د هغوی هڅې وې چې مونږ له قرآنکريم څخه لرې کړي. پخوا خو ټول مسلمانان که هغه هندوستان څخه وو که پښتون، تاجک، ازبک، ترکمن که هر قوم څخه وو نو خامخا يې قرآنکريم ژباړه زده وه، نو همدې له امله هغه وخت ستر عالمان وه؛ لکه: ابو ريحان البېروني، ابو سيناى بلخي، الکندي، ابن هيثم، الفرابي، محمد ابن موسى الخوارزمي، الزرقالي، البطاني او داسې نور عالمان...

د کتاب په لومړۍ کې د قرآنکريم عربي قواعد دي، نو هغه مو له پام څخه و نه غورځوي او سعودي عرب او قرآنکريم عربي کې ځمکه او آسمان توپير دی، که تاسو د قرآنکريم زده کړې پرته سعودي عرب عربي زده کوي او دا گمان هم کوي چې قرآنکريم ژباړه به مې زده شي، نو ستاسو مثال د هغه کس شو چې پخپله په ځان رېږونو کې اچوي، ځکه چې د قرآنکريم

فصیح عربي د سعودي عرب عربي څخه خورا زیاته آسانه ده دا خبره زما
د اند خبره نه ده، بلکې دا زما رب ﷺ په قرآنکریم کې فرمایلي دي:

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (۱۷)

ژباړه: بېشکه چې مونږ قرآنکریم آسانه کړی نصیحت تر لاسه کولو لپاره نو آیا له
تاسو څخه (څوک) نصیحت تر لاسه کونکې شته؟

او د سعودي عرب عربي خپل ادبیات یې د قرآنکریم عربي څخه اغېستلی
دی، دا د قرآنکریم شان او شوکت دی.

د عربي جملې جوړښت

حروف جر

فعل

اسم

له ټولو څخه لومړی د عربي درې زمانې زده کړئله ټولو څخه لومړی،
مونږ سره په عربي ژبه کې درې ډوله اسمونه دي:

• مفرد

• تشبیه

• جمع

مفرد اسمونه: هغه اسمونه دي چې يو شي سره اطلاق ولري؛ لکه: تَلْمِيذٌ،
مُهَنْدِسٌ،

تثنیه اسمونه: هغه اسمونه دي چې دوه شيانو سره اطلاق ولري؛
لکه: کِتَابَانٌ، تَلْمِيذَانٌ، قَلَمَانٌ

جمع اسم: هغه اسم ته ویل کېږي چې دوو څخه زیات وي، لکه: سَفَفٌ (مفرد)
سَفَفٌ (جمع)، طَالِبٌ (مفرد) طُلَّابٌ (جمع) همدای شان تاسو کولی شې چې بنحینه
مفرد نومونه جمع کړې، لکه: مُسَلِّمَةٌ (مفرد) مُسَلِّمَاتٌ (جمع)

فعل الماضي (ماضي زمانه)

هغه کارونو چې په ماضي یا تېره زمانه کې ترسره شي؛ لکه:

هُوَ	قَالَ	هغه وويل
هِيَ	قَالَتْ	هغې وويل
هُمَا	قَالَا	هغوی دواړو وويل
هُم	قَالُوا	هغوی وويل
هُنَّ	قُلْنَ	هغوی وويل
أَنْتَ	قُلْتَ	تا وويل
أَنْتِ	قُلْتِ	تا وويل
أَنْتُمَا	قَالَتَا	تاسو دواړو وويل
أَنْتُمْ	قُلْتُمْ	تاسو وويل
أَنْتُنَّ	قُلْتُنَّ	تاسو وويل
أَنَا	قُلْتُ	ما وويل

نَحْنُ	قُلْنَا	مونږ وويل
--------	---------	-----------

فعل المضارع

هغه کارونه چې اوس مهال ترسره شي، فعل مضارع بولل کېږي.

هغه وايي	يَقُولُ	هُوَ (نارینه)
هغې وايي	تَقُولُ	هِيَ (بځینه)
هغوی دواړه وايي	يَقُولَانِ	هُمَا (تنه)
هغوی وايي	يَقُولُونَ	هُمْ (نارینه جمع)
هغوی وايي	يَقُلْنَ	هُنَّ (بځینه جمع)
ته وايي	تَقُولُ	أَنْتَ (نارینه)
ته وايي	تَقُولِينَ	أَنْتِ (بځینه)
تاسو دواړه وايي	تَقُولَانِ	أَنْتُمَا (تنه)
تاسو وايي	تَقُولُونَ	أَنْتُمْ (جمع نارینه)
تاسو وايي	تَقُلْنَ	أَنْتُنَّ (جمع بځینه)
زه وایم	أَقُولُ	أَنَا
مونږ وایو	نَقُولُ	نَحْنُ

فعل الامر

دا زمانه مونږ هغه وخت کاروو چې کله چا باندې امر کوو.

وواياست!	قُلْ	أَنْتَ
وواياست!	قُولِي	أَنْتِ
تاسو دواړه وواياست!	قُولَا	أَنْتُمَا
تاسو وواياست!	قُولُوا	أَنْتُمْ
تاسو وواياست	قُلْنَ	أَنْتُنَّ

حروف جر

دغه ته په انگلیسي کې (Prepositions) وايي، دا په قرآن کې ډېر راغلی دی، د ده یادول ډېر اړین دي.

کاشکې	لَيْتَ
چې	أَنْ
په هر حال، صرف	أَنْمَا

که	اِنْ
ترخو چي	لِکَيَّلا
حکه	بِاَنَّ
وو، دی	گان، يَكُونَنَّ
بېشکه	فَقَدْ
دغه توری که بل لفظ سره ونښلوو نو لکه معنا ورکوي مثلاً: کَهَذَا (لکه هغه)	ک
پرته	اِلَّا
خو، مگر، لېکن	لِکِنَّ
که اسم سره يې يو خای کړو نو لپاره معنا ورکوي	ل
بلکې	بَلَّ

يادونه: کله چې مونږ سره «سوف» راشي نو دا

راتلونکی زمانه ښيي او ډېر زر معنا ورکوي.

همداسې ل که مونږ فعل سره یوځای کړو نو خامخا معنا ورکوي، مثلاً: لَيَقُولُ، هغه خامخا وايي

په زړه پورې معلومات

آیا کله مو داسې فکر کړی دی چې قرآنکریم ولې زمونږ پیغمبر حضرت محمد «ص» نه دی تفسیر کړی، د دغې لاملونه درې دي:

- ځکه چې که حضرت محمد «ص» قرآنکریم تفسیر کړی وای، نو خلکو به تفسیر ته لومړیتوب ورکوه نه قرآنکریم ته.
- بل لامل یې دا دی چې قرآنکریم په عربي کې الله پاک نازل کړی وو نو عربان ورباندې پوهېدل او د سورتونو شان نزول څخه هم خبر وه نو همدې له امله هغوی ته اړتیا نه پېښېدله چې حضرت محمد «ص» ورته د هرې سورې تفسیر وفرمائي او کله چې اسلام د غیر عربو سیمو کې خپور شو نو هغه مهال د قرآنکریم تفسیر ته اړتیا پېښه شوه، لومړنی تفسیر د قرآنکریم د ابن ماجه تفسیر وه چې د درېمه پېړۍ د هجرت څخه وروسته راغی.

• د پوهې ظرفیت: هغه وخت خلک د قرآنکریم ځینې آیاتونه

باندې نه پوهېدل لکه: **وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ** (۴۷)

سورة الذاریات ژباړه: قسم دی په آسمان چې مونږ پیدا کړ پخپل زور باندې او بېشکه چې مونږ پراخ کوونکي یو.

د بره آیت باندې څوک هغه نه پوهېدل، خو په ۲۰ پېړۍ کې خلک خبر شوه چې دغې آیت مطلب له یونیورس پراخ کېدنې څخه ده، نو همدې له امله تفسیر ارزښتناک و همداسې په نورو آیتونو کې هغه خلک پرې نه پوهېدل، نو همدې له امله حضرت محمد «ص» تفسیر یې و نه کړ تر څو چې بل نسل یې کشف کړي، که هغه «ص» کړی وای نو کېدی شوه خلکو به په ډېرو مناظرو کې بوخت شوی وای.

» ۷ ولې په قرآنکریم کې یو ارزښتناکه شمېره

« ۵ »

څنگه چې تاسو به کتلی وي چې ۷ شمېره ډېر ځلې په قرآنکریم ذکر شوې ده؛ لکه، **سَبْعَ سَمَوَاتٍ، سَبْعَ سَنَابِلٍ، سَبْعَةَ أَبْوَابٍ...**

همداسې نورې بېلګې هم شته ده چې ۷ یا ۷۰ راغلی وي؛ لکه، **سَبْعِينَ رَجُلًا، سَبْعُونَ ذِرَاعًا، سَبْعِينَ مَرَّةً...**

د ده پوهېدلو لپاره مونږ بايد لار شو د عربي بلاغت ته، د ده موضوع نوم دی الاغیاء چې د غیاء معنا ده موخه یا مقصد په پښتو کې دا موضوع مونږ ته د عربو د ځانگړې شمېرې کارونه مونږ ته ښيي، عربان نه یوازې د ۷ شمېرې څخه مطلب ۷ وي، ۷ زیاتوالی او بشپړتیا لپاره هم کاروي، نه یوازې ۷، ۷۰ هم.

کله چې عربان ووايي: «رَأَيْتُ سَبْعَةَ رَجَالٍ» نو تحت اللفظي معنا به یې دا وي: «ما وکتل ۷ سريان» خو اصلي معنا یې دا ده «ما وکتل د سريانو يو ډله» دا ډله کېدیشي ۷، ۵، ۳، ۱۰، که هرڅومره وي. او که ګڼه ګڼه وي د سريانو نو داسې به وويل شي: «رَأَيْتُ سَبْعِينَ رَجُلًا» ژباړه: «ما وکتل د يو سريانو ګڼه ګڼه» خو په تحت اللفظي ۷۰ سريان معنا ورکوي. لکه، څنګه چې مونږ پښتو کې وايو، چې ما تا ته ۲۴ ساعته صبر وکړ، دلته دا معنا ورکوي چې ډېر ساعتونه، نه فکس ۲۴ ساعته. ۷ شمېره په بشپړتیا، کامل معنا کې صفت په توګه کارول کېږي؛ لکه، نَاقَةُ سُبَاعِيَّةٍ کامله اوښه، بې عيبه اوښه. همداسې قرآنکریم نازل شوی وو د دغو عربو په منځ کې چې دا الاغیاء کارول؛ لکه، په لاندې آيت کې: **إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ** سوره توبه

ژباړه: که ته هغوی لپاره ۷۰ ځلې مغفرت وغواړې نو بیا هم الله پاک هېڅکله هغوی نه بخښي.

دلته د آیت دا مراد نه دی که محمد ﷺ ۷۰ ځلې مغفرت هغوی لپاره وغواړي نو الله پاک به هغوی وبخښي. دلته مونږ ته زیاتوالی ښیي چې هغوی به هېڅکله و نه بخښل شي.

سوره فاتحه

پښتو	عربي
مونږ عبادت کوو تا ته	ایاک نعبد (فعل)
مونږ مرسته اخلو له تا څخه	ایاک نستعین (فعل)
سیده لاره (نېکه لاره)	المستقیم (اسم)
لاره	صراط (اسم)
غضب ورباندې شوی	المغضوب (اسم)
گمراهان	الضالین (اسم) ¹

ضالٌ دوه معناوي لري یوه معنا گمراه بله معنا یې هغه ده چې یو کس د سمې لارې په تلاش کې وي؛ څنگه چې الله پاک موسی علیه السلام لپاره په سورة الشعراء کې او محمد ﷺ په سورة الضحی کې.

پښتو	عربي
پکي هېڅ شک نشته	لَا رَيْبَ فِيهِ
هدايت دی متقيانو لپاره	هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
هغه خلک چې په غيب باندې ايمان راوړلی	الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ ²
او هغوی مونځونه قايم کوي	وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
څه چې	مِمَّا
مونځ هغوی ته ورکړی	رَزَقْنَهُمْ
هغوی يې مصرفی	يُنْفِقُونَ
هغوی يقين کوي	يُوقِنُونَ
هغوی بريالي دي	هُمْ الْمُفْلِحُونَ
برابر دی	سَوَاءٌ
الله پاک د هغوی زړونو کې مهر لگولی دی	خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
او د هغوی سماعت باندې	وَعَلَى سَمْعِهِمْ
او د هغوی بصارت باندې پرده (اچول شوې ده)	وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ

۱. دلته له غيب نه دغه مراد دی چې ځينې خلک که ووايي بې چې مادي نه مخکې نور څه نشته نو هغه لپاره قرآن کې هېڅ هدايت نشته څنگه چې کنفيوشز وايي: «نشته ده ډېر حقيقتونه چې نه لېدل کېږي او هغه ډېر حقيقتونه چې نه اورېدل کېږي.» مطلب دا د متقيانو ځانگړتيا ده چې په غيب باندې ايمان لري.

هغوى (هڻه ڪوي) ڇي دوڪه ورڪري الله پاڪ ته	يُخَدِعُونَ اللَّهَ
او هغوى شعور نه لري	وَمَا يَشْعُرُونَ
د هغوى زړونو ڪي ناروغى، رعب، يره ده	فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
نو الله پاڪ زيات ڪر په هغوى ڪي ناروغى، يره	فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
د ده امله ڇي هغوى دروغ گڻونڪي وو.	بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ
فساد مه ڪوي	لَا تُفْسِدُوا
مونڙر اصلاح ڪوونڪي هستو	نَحْنُ مُصْلِحُونَ
خبردار شه	آلَا
ڇنگه ڇي نورو خلکو ايمان راورلى دي	كَمَا آمَنَ النَّاسُ
ڪمقلان، بيعقلان	السُّفَهَاءُ
هغوى خبر نه دي	لَا يَعْلَمُونَ
ڪله ڇي هغوى ليدنه وڪري	إِذَا لَقُوا
او ڪله ڇي هغوى خپل شيطانانو سره په خلوت ڪي وي	وَ إِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ
مونڙر خو ملندي هو (په مسلمانانو)	نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ
او اوڀردوي هغوى باندي	وَيَمُدُّهُمْ

هغوی وړانده سرگردانه دي	يَعْمَهُونَ
هغوی وپېرل	اشْتَرَوْا
گمراهي هدايت په حای	الضَّلَّةَ بِالْهُدَى
نو گټور نه شو د هغوی تجارت	فَمَا رِبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ
هدايت شوي	مُهْتَدِينَ
هغه اور بل کړ، ولگی	اسْتَوْقَدَ نَارًا
هغه (اور) روښانه کړ	أَضَاءَتْ
شاوخوا، ماحول	مَا حَوْلَهُ
ترگمی، تیاره	ظَلَمْتُ
هغوی نه گوري	لَا يُبْصِرُونَ
گونگیان	صُمٌّ
کمقلان	بُكْمٌ
وړانده	عُمًى
یا لکه تېز باران	أَوْ كَصَيِّبٍ
برېښنا ده	رَعْدٌ
د هغوی گوټي	أَصَابَ بِهِمْ
د هغوی غوږونه	أَذَانِهِمْ
له غوري بابا آواز څخه	مِّنَ الصَّوَاعِقِ
د مرگ یري نه	حَذَرَ الْمَوْتِ
نژدې دی	يَكَادُ
چې برېښنا د هغوی بصارت واخلي	الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ

هغوی لاره کوي	مَشَوْا
او کله چې ترگمی راشي پر هغوی	وَ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
هغوی ولاړ شي	قَامُوا
چټ	بِنَاءٍ
مېوي	الثَّمَرَاتِ
شریکان، حریفان	أَنْدَادًا
غږ که خپل مرستندویانو ته	وَدَعُوا شُهَدَاءَكُمْ
الله پرته	مِّنْ دُونِ اللَّهِ
او هېڅکله نه شي کوي تاسو	وَ لَنْ تَفْعَلُوا
ټپل به يې انسانان او تيري وي	وَقُودَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ
چمتو شوی کافرانو لپاره	أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
یوشان وي هغه	مُتَشَابِهًا
سپک نه دی الله پاک ته	لَا يَسْتَحْي
مخکي راوړي	أَنْ يَضْرِبَ
يوه بېلگه	مَثَلًا
يوه مياشه	بَعُوضَةً
هغوی ماتې	يَنْقُضُونَ
زه پيدا کوونکی يم	إِنِّي جَاعِلٌ
استازی	خَلِيفَةً
او هغه ويني تويوي	وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ
اومونږ تقدیس کوو تا ته	وَ نُقَدِّسُ لَكَ

هغوی ته یې ښکاره کړ	عَرَضَهُمْ
رښتین	صَدِيقَيْنَ
خبر ورکه هغوی ته	أَنْ مَّبِهِمْ
هغه انکار وکړ	أَبَى
او تاسو دواړه وخورې له هغه څخه مفته	وَكُلًّا مِنْهَا رَغَدًا
هر ځینه تاسو دواړه وغواړې	حَيْثُ شِئْتُمَا
او تاسو دواړه مه نژدې کېږې	وَلَا تَقْرَبَا
دغه ونې ته	هَذِهِ الشَّجَرَةَ
نو (شیطان) دواړه یې خویه کړل	فَازَ لَهُمَا
کته شی	اهْبِطُوا
دښمن، غلیم	عَدُوٌّ
تاتوبی، استوګنځی	مُسْتَقَرٌّ
یو وخت لپاره	إِلَى حَيْنٍ
او هغوی خواشیني نه کېږي	وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
تل به وي هغوی	خَلِدُونَ
ای د اسرائیل بچیانو	يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
د خدا بنده	إِسْرَائِيلَ ³
پیاد راوړه زما نعمت	ادْكُرُوا نِعْمَتِي
او بشپړ کړئ زما عهد، لوظ	وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
او یوازي ما څخه وډار شی	أَيَّايَ فَارْهُبُونَ
ورکی قېمت، کوچنی قېمت	ثَمَنًا قَلِيلًا

۲. اسرائیل د حضرت یعقوب علیه السلام لقب دی او معنا یې د خدا بنده دی یعنې عبدالله اسر یا اسیر چې یرغل شوی وي او عیال خدای.

او مه گډوي، مه مکس کوي	وَلَا تَلْبِسُوا
رکوع کوونکو سره	مَعَ الرَّكْعَيْنِ
او له ياده باسي	وَتَنْسَوْنَ
تاسو قراءت کوي	تَتْلُونَ
بېشکه چې هغه ستونزمن دی	إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ
عاجز خلک	الْخَشَعَيْنِ
هغوی باور لري، گمان کوي	يَظُنُّونَ
هېڅ شی گټه نشي اغېستی یو انسان بل انسان څخه	لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئاً
او نه قبول کيږي	وَلَا يُقْبَلُ
او نه اغېستل کيږي فديۀ له هغه څخه	وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ
مونږ تاسو وژ غورلي	نَجَّيْنَكُمْ
هغوی تاسو ته يې سخت عذاب درکوه	يَسُومُونَكُمْ
هغوی ذبح کول	يُذَبِّحُونَ
هغوی ژوندي ساتلي	يَسْتَحْيُونَ
آزمويڼه	بَلَاءٌ
مونږ جلا کړ	فَرَقْنَا
او مونږ غرق کړ	وَ أَغْرَقْنَا
د غوا بچي، سخي	الْعَجَلَ
خپل رب	بَارِءَكُمْ

لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ ⁴	مونږ هېڅکله ستا خبره نه تصديقوو
حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً	تر څو مونږ الله و نه گورو بنسکاره
بَعَثْنَكُمْ	مونږ تاسو اوچت کړ
ظَلَّلْنَا	مونږ سوري واچوي
الْغَمَامَ	ورېځ
الْمَنِّ	خوږه غذا
وَالسَّلْوَى	مړز غوندي الوتونکي
حِطَّةً	لري کره
وَ إِذِ اسْتَسْقَى	او کله چې هغه اوبه وغوښتي
الْحَجَرَ	ډبره، تپړه
فَانْفَجَرَتْ	وچوږدلي، څرگندي شوي
اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا	دولس چپني
أَنَاسٍ	قبيله
مَشَرَبَهُمْ	هغوي خپل د څښاک حاي وتاکه
وَلَا تَعْتَوُوا	حد نه مه تېرېږي، افراط مه کوي
ثُمَّ نَبِئُ الْأَرْضُ	ځمکه يي زر غونوي
بَقْلِهَا	سبزي

بادرنگ	قَتَاءَهَا
اوره	فُومَهَا
دال، مسور دال	عَدَسِهَا
پياز	بَصَلِهَا
لږ، کم	أَذْنَى
سيمه	مِصْرًا
هغوی وړ شوه	بَاءُوا
هغوی حد نه تجاوز وکړ	يَعْتَدُونَ
هغوی يهوديان شول	هَادُوا
او هغوی نصرانيان شوه	وَالنَّصْرَى
ستاره پرست	وَالصَّبَّاءِ ⁵
خوار بېزوگانې	قِرْدَةً خَسِئِينَ
بېلگه، مثال، عبرت	نَكَالًا
ملنډې	هَزُورًا
زړه	فَارِضٌ
ورکوټی، کوچنی	بِكْرٌ
د دې دواړو په مینځ کې	عَوَانٌ
درميانه وي	
تکه زېړه	صَفْرَاءُ فَاقِعٌ
چې کتونکي خوشحاله کړي	تَسْرُ النَّظْرَيْنِ
د هر ډول کار وړ	ذَلُولٌ
حُمله کوي	تُثِيرُ الْأَرْضَ

او نه اوبه راوړي	وَلَا تَسْقَى
نه د بل رنگ ټکی وي پکې	لَا شَيْءَ فِيهَا
اوس دې خبره څرگنده کړ	أَلْءَنْ جِئْتَ بِالْحَقِّ
تاسو تور لگوي	فَادْرَأْتُمْ
د هغه څو برخې ووهي	اضْرِبُوهَا بِبَعْضِهَا ⁶
سخت والی	قَسْوَةً
هغه ﷺ تاسو ته ښکاره کوي	وَيُرِيكُمْ
نا لوستي، بې سپوږمیان	أُمِّيُونَ
مخ اړونکي	مُعْرِضُونَ
مونږ واستول پرله پسې	فَقَيْنَا
غليمتوب، دښمني، تربگنۍ	عُدْوَانٌ
تاسو فديۀ ورکړه	تَفَادَوْا
حرام	مُحَرَّمٌ
سپېڅلې روح (جبرئیل علیه السلام)	رُوحُ الْقُدُسِ
ستا په خوښه نه وي	لَا تَهْوَى
پوښل شوی	غُلْفٌ
د هغه ژ غوړونکی	مُزْحَزِحِهِ
خامخا به ته پیدا کړي	لَتَجِدَنَّ
اجازت ورکړل شوی هغه ته	يُعَمَّرُ
چې ژوند وکړي	
هغه يې خوښوي	يَخْتَصُّ

۵. دلته مراد دا دی چې د هغه مړي جسم سره هغه ذبح شوی غوا د هغه جسم سره ووهي.

نَنْسَخْ	مونږ منسوخ کوو
رَغِبَ عَنْ ⁷	تښتېدل ورڅخه
وَمَتَّعُوهُنَّ	او د هغوی لپاره متاع، شیان
الْمُوسِعِ	شتمن
الْمُقْتَرِ	غریب

فَرَجَالًا	نو په پښو، مزل باندې
رُكْبَانًا	په (آس) سپور حالت کې
بَسْطَةً	فراوان، خورا زیات

عربي	پښتو
الْحَيُّ	تر ابدې ژوندی
الْقَيُّومُ	انتظام کوونکی
مُصَدِّقًا لِّمَا	تصدیق کوي څه چې
عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ	هغه ﷻ غالب غچ اخیستونکی دی
لَا يَخْفَى	هغه ﷻ نه ډاريزي
يُصَوِّرُكُمْ	هغه ﷻ تاسو ته مخ باسي
مُحْكِمٌ	خورا جوت

۶. رَغِبَ عَنْ یو څه نه تښتېدل معنا ورکوي او که ورسره رَغِبَ اِلَى نو هغه لور ته تمایل یا رغبت پیدا کول معنا ورکوي.

او حِينِي يوشان دي	وَ آخَرُ مُتَشَبِهَتٌ
د هغوی زړونه کاره دي	قُلُوبُهُمْ زَيْعٌ
او غواړي ژباړه	وَ ابْتِغَاءً تَأْوِيلِهِ
هغه خلک چې کلک دي په علم کې	الرَّسِخُونَ فِي الْعِلْمِ
اعمال، رفتار	كَذَّابٌ
ډېر زر به تاسو مغلوب شي	سَتُغْلَبُونَ
دوه ډلې چې یو بل سره مخامخ شي	فَإِتَيْنِ التَّقَاتَا

پښتو	عربي
هغه خپور کړ	بَثَّ
او د (میندو) رحمونه	وَالْأَرْحَامَ
خارونکی	رَقِيبًا
خراب په پاک باندې	الْحَبِیْثَ بِالطَّیِّبِ
گناه	حُوبًا
او که تاسو اندېښنه کوي	وَ إِنْ خِفْتُمْ
تاسو انصاف نشي کولی	أَلَّا تُقْسِطُوا
نو بیا واده وکړي	فَانكِحُوا
څه چې سم ښکاري	مَا طَابَ

تاسو عدل نشي کولی	أَلَا تَعْدِلُوا
يا څوک چې ستاسو د بني لاس ملکيت کې دي	أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ⁸
دغه نژدې دی	ذَلِكَ أَذْنَى
چې تاسو ظلم و نکړي	أَلَا تَعُولُوا
د هغوی مهرونه	صَدَقْتِهِنَّ
سځاوت سره	نَحْلَةً
نو که هغوی هبه کوي	فَإِنْ طِبْنَ
رضاييتی سره او آسانی سره	هَنِيئًا مَرِيئًا
د پالنې ملاتړ لپاره	قِيمًا
او کالي هغوی ته واغونده	وَآكْسُوهُمْ
د نېکۍ خبرې سره	قَوْلًا مَعْرُوفًا
او پالنه وکړه	وَابْتَلُوا
کله چې هغوی واده (عمر) ته ورسیري	إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ
تاسو پوه شوي	انَسْتُمْ
(هغوی) غټان شوي دي	رُشْدًا
نو ورکړه	فَادْفَعُوا
اسراف او وارخطايی سره	إِسْرَافًا وَ بِدَارًا
هغوی به غټان شي	يَكْبَرُوا

۷. دلته يې مراد له هغه پنځو څخه دی چې تاسو په جنگ کې لاسته راوړلي وي د دې لغت پښتو بديل يې وپنځي دی.

غَنِيًّا	شتمن
فَلَيْسَتْ غَفَفَ	نو هغه د لېرې شي، پر هېز وکړي
دَفَعْتُمْ	تاسو ورکړ
كَفَى	کافي دی
نَصِيبٌ	يوه برخه
قَلَّ أَوْ كَثُرَ	لږ يا زيات
مَفْرُوضًا	فرض شوی
حَضَرَ الْقِسْمَةَ	حاضر شو وېشل
ذُرِّيَّةٌ	يو اولاد
ضِعْفًا	کمزور
قَوْلًا سَدِيدًا	يوه سمه وينا
ظُلْمًا	په غلطۍ لارې سره
يُوصِيكُمُ اللَّهُ	الله پاک بنوونه کوي تاسو ته
حَظَّ الْأَنْثَى	يوه برخه دې دوه نجونې
ثُلَاثًا	$\frac{2}{3}$
وَلِأَبَوَيْهِ	او د هغه مور او پلار لپاره
وَلَدٌ	يو بچی
إِخْوَةٌ	ورونه او خويندې
يُوصِي	هغه وصيت کوي

پور	دَيْنِ
نه پوهېږي تاسو	لَا تَذْرُونَ
ستاسو بنځي	أَزْوَاجُكُمْ
هغه ميراث وړي	يُورَثُ
نه يې مور او پلار ژوندي وي او نه يې بچيان	كَلَّةً
د زيان پرته	غَيْرَ مُضَارٍّ
هغه له حد څخه تجاوز کوي، افراط کوي	يَتَعَدَّ
هغوی مرتکب کېږي	يَاتَيْنَ
نو تاسو راوړي شاهدان	فَاسْتَشْهَدُوا
هغوی شاهدي ورکړه	شَهِدُوا
نو هغوی بندي کړی	فَأَمْسَكُوهُمْ
هغوی ته مرگ راشي	يَتَوَفَّهُنَّ الْمَوْتَ
نو هغوی دواړه په عذاب کړي	فَأَذَوْهُمَا
هغوی دواړه توبه ووبستله	تَابَا
اوس	أَلْءَنَ
حلال نه دي	لَا يَحِلُّ
چې تاسو ميراث وپوړي	أَنْ تَرِثُوا
په زور سره	كَرْهًا

نو هغوی ژوند وکړې	وَ عَاشِرُوهُنَّ
ستاسو بدې راځي هغوی	كَرِهْتُمُوهُنَّ
تاسو اراده لرې چې (خپل) د یوې ښځې ځای په بله یوه ښځه بدله کړې	أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ
د هغوی څخه یوه	إِحْدَهُنَّ
خورا زیات (سره زر)	قِنطَارًا
تور، تهمت	بُهْتَانًا
او خامخا تاسو یو له بل سره اړیکې ونيولې	وَ قَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ
څه چې تېر شوه	مَا قَدْ سَلَفَ
ډېر کرکین	مَقْتًا
حرام دی په تاسو	حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ
تاسو ته یې شودې درکړي دي	أَرْضَعْنَكُمْ
رضاعي	الرَّضَاعَةَ
او ستاسو ناسکه لورګانې	وَرَبَائِبُكُمْ
ستاسو ولکې لاندې دي	حُجُورُكُمْ
ستاسو د زامنو ښځې	حَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ
ستاسو له صلب یا نطفې څخه وي	أَصْلَابِكُمْ
دوه خویندې	الْأَخْتَيْنِ

او واده شوي بنځي	وَّ الْمُحْصَنَاتُ
حلال دي تاسو لپاره څه چې (هغه نه) مخکې دي	أَجَلَ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ
د شهوت پراني پرته	غَيْرَ مُسْفِحِينَ
نو څه تاسو ته ګټه رسوي	فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ
د هغوی مهر ونه	أَجُورَهُنَّ
چې تاسو دواړه همغږي شي	تَرْضَيْتُمْ
وس، قوت، طاقت	طَوَّالًا
متقي بنځي په دغه آيت کې	الْمُحْصَنَاتِ
ستاسو غلامې نجونې يعنې وينځي	فَتَيِّتِكُمْ
هغه يوې چې بد لمني کوي	مُسْفِحَةٍ
پټې مينې نيونکي	مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ
هغوی واده شوي دي	أَحْصِنَّ
ګناه کولو کې	الْعَنَتِ
لارې	سُنَنَ
هغه ﷺ توبه قبلوي	يَتُوبُ
تاسو رغبت کوي	تَمِيلُوا
دوه اړخيز همغږي	تَرَاضٍ
که تاسو ځان لرې ساتي	إِنْ تَجْتَنِبُوا
منع شوي هستي تاسو	تُنْهَوْنَ
مونږ له منځه وړو	نُكَفِّرُ

د ننوتو لاره	مُذْخَلًا
او تاسو تمنا مه کوي	وَلَا تَتَمَنَّوْا
يوه برخه	نَصِيبٌ
وارثان	مَوَالِيَ
سريان حاکم دي په بنحو باندي	الرِّجَالُ قَوْمُونَ عَلَى النِّسَاءِ ⁹
د هغوی غلط کارونه	نُشُوزَهُنَّ
نو نصيحت وکړه هغوی ته	فَعِظُوهُنَّ
او پر پردي هغوی	وَاهْجُرُوهُنَّ
کت	الْمَضَاجِعِ
هغوی ووهي	وَاضْرِبُوهُنَّ
بېلتون	شِقَاقٍ
يو پر پکړه کوونکی	حَكَمًا
هغوی دواړه وغواړي سوله	يُرِيدَا إِصْلَاحًا
الله پاک هوکړه راوړي د هغوی دواړو مينځ کې	يُوفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
خپلوانی گاونډی	الْجَارِ ذِي الْقُرْبَى
پردي يا لري گاونډی	الْجَارِ الْجُنُبِ
او همغاړي چې (ستا) نژدې (اوسيري)	وَالصَّاحِبِ بِالْجَنُوبِ
خلکو ته ښکاره شي	رِءَاءَ النَّاسِ
نو خراب ملگری دی	فَسَاءَ قَرِينًا

۸. کله چې د قَوْم نه بعد علی راشي نو حاکم معنا ورکوي او کله چې إخوانته سره راشي نو قایم کول معنا ورکوي.

او که هغلته ښېگڼه وي	وَ اِنْ تَكُ حَسَنَةً
مونږ راوړو	جَعْنَا
هغه خواهش کوي	يُودُ
نشه	سُكْرِي
مردار شوی	جُنُبًا
مسافر	عَابِرِي
ترڅو چې تاسو غسل کوي	حَتَّى تَغْتَسِلُوا
قضاى حاجت	الْغَايِطِ
يا تاسو ښځو ته نژدې شوي	أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ
ياست	
نو تيمم وکړي	فَتَيَمَّمُوا
ځمکه، يا د ځمکې خاوره	صَعِيدًا
خبرې	الْكَلِمِ
د هغه ځايونو څخه	مَوَاضِعِهِ
و نه واورېدل شو	غَيْرَ مُسْمَعٍ
قاتوي	وَ رِعْنَا لِيَّا
د هغو ژبې	بِالسِّنْتِهِمْ
بيا مونږ ستانه کړل هغوى	فَنَرُدُّهَا
د سبت خلک	أَصْحَابِ السَّبْتِ ¹⁰
د خرما تار قدر	فَتِيْلًا
پوخ شي، کباب شي	نَضِجَتْ
ډبله سيورى	ظِلًّا ظَلِيلًا

تاسو ورکړئ خپل امانتونه	تَوَدُّوْاْ اَلْاَمَنَتِ
په بڼه سره	نِعِمًّا
واکدار	اَوَّلَى الْاَمْرِ
تاسو اختلاف وکړئ	تَنَزَّعْتُمْ
يوه پرېکړه	تَاوِيْلًا
هغوی دعوه کوي	يَزْعَمُوْنَ
لار شي پرېکړې ته	يَتَحَاكَمُوْاْ
تاسو راشئ	تَعَالَوْاْ
اوچت شي	شَجَرَ
اختلاف، نا همغږي	حَرَاجًا
تا پرېکړه وکړه	قَضَيْتَ
خپل کورونو (څخه) مو	دِيَارِكُمْ
زورور، او با ثبات	اَشَدَّ ثَبَاتًا
تاسو خپله چمتووالی ونېسئ	خُذُوْاْ حِذْرَكُمْ
تاسو لار مخکې لار شي	فَانْفِرُوْاْ
الله پاک ما سره بڼه وکړل	اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ
مینه	مَوَدَّةً
نو ما به تر لاسه کړی وای	فَاَفْوَزَ
کله کړئ	كُفُّوْاْ
لکه ډاره	كَخَشِيَةٍ
تاسو ځنډوي	اَحْزَنْتَنَا
تاسو ته ورسېږي مړينه	يُذِرْكُمْ الْمَوْتُ
جیگ پایي	بُرُوجٍ مُّشِيْدَةٍ

فَمَالِ	نو څه وشو
لَا يَكَاذُونَ	هغوی نه بنکاري
يَفْقَهُونَ	هغوی پوهېږي
بَرَزُوا	هغوی پرېږدي
أَذَاعُوا	هغوی خپور کړه
رُدُّوهُ	هغوی رسوي
حَرَّضِ	تشويق کړه
يَكْفَ	هغه کلکي
بَاسًا	قوت، زوروتيا
تَنكِيلًا	جزا
مُقَيَّنًا	ساتندوی
حُبَيْتُمْ	تاسو ستړي مشي وکړي
رُدُّوْهَا	د بېرته ورکړه (د سلام جواب)
أَصْدَقُ	رښتين
أَرْكَسَهُمْ	هغه ﷺ شاته اچوي هغوی
حَصِرَتْ	
أَرْكَسُوا	هغوی سرچپه شوي
يَعْتَزُّ لَوْكُمْ	هغوی له تاسو څخه عقب نښيني کوي
فَتَحْرِيرُ	نو ته آزاد کړه
وَدِيَّةَ	د تويي شوي وېني پيسې
يَصَدَّقُوا	هغوی صدقه ورکوي

په نيت سره، قصداً	مُتَعَمِّدًا
نو تاسو څېړنه وکړې	فَتَبَيَّنُوا
واړنديز درکوي	أَلْقَى
	عَرَضَ
کېناستونکي	الْقَعْدِينَ
راوړي هغوی (مرگ) ته	تَوَفَّاهُمْ
هغوی غلط کارونه کول	ظَالِمِينَ
د پناه ځايونه	مُرْعَمًا
هغه شي	وَقَعَ
تاسو سفر وکړ	وَ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
تاسو کموی	تَقْصُرُوا
زيان رسوي تاسو ته	يَفْتِنَكُمْ
نو ته جمع ورکړه	فَأَقَمْتَ
نو پرېده چې يوه ډله ودريري	فَلَتَقُمْ طَائِفَةً
د هغوی جنگي توکي	أَسْلَحَتَهُمْ
پرېرډه چې راشي	وَلَتَأْتِ
بل	أُخْرَى
تاسو غافل شي	تَغْفُلُونَ
ستاسو توکي	أَمْتَعْتَكُمْ
نو هغوی برید کوي	فَيَمِيلُونَ
(په يو) ځل برید	مَيْلَةً وَحِدَةً
تاسو کېږي	تَضَعُوا
تاسو خلاص کړ	قَضَيْتُمْ

په ولاړه توگه او په ناسته توگه	قِيَمًا وَ قُعُودًا
ستاسو اړخونو	جُنُوبِكُمْ
تاسو په امن شوي	اَطْمَأْنَنْتُمْ
فرض شوی ټاکل شوي وخت کې	كِتَبًا مَّوْقُوتًا
تاسو مه کمزوره کېږي	وَلَا تَهِنُوا
تاسو زغمی	تَأْلُمُونَ
الله ﷻ تا ته بنودلي دي	أَرَكَ اللَّهُ
پلو، بحث	خَصِيمًا
هغوی دوکه ورکړي	يَخْتَانُونَ
غداري	خَوَانًا
هغوی پټوي ځانونه	يَسْتَخْفُونَ
هغوی منصوبي جوړوي	يُبَيِّتُونَ
دغه تاسو يې	هَأَنْتُمْ
لگولی دی هغه	يَرَمَ
بي گناه، معصوم	بَرِيًّا
او چا چې مخالفت وکړ	وَمَنْ يُشَاقِقِ
مونږ يې بېرته استوو	نُؤْلَهُ
خدایي بنځي(د هغوی بتان چې بنځي وي)	إِنَّا
سرغړونکی شیطان	شَيْطَانًا مَّرِيدًا

وَلَا مَنِيَّةَ لَهُمْ	او زه خامخا زياتوم د هغوی خواهشات
فَلْيَبْتَكَنَّ	نو هغوی خامخا نیموي
غُرُورًا	دوکه
نَقِيرًا	
خَلِيلًا	ملگری
وَيَسْتَفْتُونَكَ	او هغوی غواړي ستا پرېکړه
اللَّهُ يُفْتِيكُمْ	الله پاک به تاسو ته درکړي پرېکړه
بَعْلِهَا	د هغه خاوند، مېړه
الشَّحِّ	حرص
حَرَصْتُمْ	تاسو حرص کوي
كَالْمُعَلَّقَةِ	لکه معلق(نه خاوند لري او نه غلامه جنې ده)
سَعَتِهِ	خپل
قَوْمِينَ	ساتندویان
الْهَوَى	خواهش
تَلَّوْا أَوْ تُعْرَضُوا	تاسو خرابوي یا پرهېز کوي
يَخْرُضُوا	هغوی بوخت دي
نَسْتَحْذُو	مونږ ګټه درلودله
وَنَمْنَعُكُمْ	او مونږ تاسو وساتلي
كُسَالَى	سسټی سره
مُذَبِّبِينَ	زړه او نا زړه دي

د دوزخ ټولو څخه ژوره ټيټه	الدَّارِكَ الْأَسْفَلَ مِنَ النَّارِ
او هغوی یوحای شي یا کلک ونېسي	وَاَعْتَصِمُوا
تاسو بخښنه وکړې	تَغْفُوا
ته لاندي راوړه	تُنْزِلَ
تاسو سر غړونه مه کوی	لَا تَعْدُوا
د هغوی ماتېدنه	نَفْضِهِمْ
الله پاک مهر لگولی دی	طَبَعَ اللَّهُ
هغه همداسې ښکاره شوی هغوی ته	شِبَّهَ
ګمان	الظَّنِّ
هغوی منع شوي وه	نُهِوا
او د هغوی لګښت	وَ أَكْلِهِمْ
هغه خلک چې زورور دي	الرَّسِخُونَ
او کوونکي، قايم کوونکي	وَ الْمُقِيمِينَ
ورکوونکي	وَ الْمُؤْتُونَ
مونږ ذکر کړی د هغوی	قَصَصْنَاهُمْ
يوه محاوره، مرکه	تَكْلِيمًا
تاسو افراط مه کوی	لَا تَغْلُوا
هغه وړاندي کړ	أَلْقَاهَا
هېڅکله هغه ته سپک نه ښکاري	لَنْ يَسْتَنْكِفَ

فَيُوقِيهِمْ	نو هغه بشپړ ورکوي هغوی ته
--------------	---------------------------

عربي	پښتو
أَوْفُوا	تاسو بشپړ کړئ
بِالْعُقُودِ	لوظنامې
بِهَيْمَةِ الْأَنْعَامِ	څلور خپې اهلي څاروي
غَيْرَ مُحِلِّي	اجازت نشته
الصَّيْدِ	بنکار کونه
حُرْمٍ	احرام
شَعَاءِ رَ اللَّهِ	نښې د الله پاک
وَلَا الْقَلَاءِدَ	او نه د څارویو تاپې
فَاصْطَادُوا	نو تاسو بنکار وکړې
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ	او تاسو چمتو نه کړي
شَنَانُ قَوْمٍ	د یو قوم تربگني
وَتَعَاوَنُوا	تاسو یو له بل سره مرستې وکړې
الْمَيْتَةِ	مړ شوی څاروی
وَلَحْمُ الْخَنَزِيرِ	او د خنزیر غوښه
أَهْلٍ	قرباني شوی (څاروی)
وَالْمُنْحَنِقَةِ	او خفک شوی څاروی

او په ټپي کېدو سره مړ شوی خاروی	وَالْمَوْفُودَةُ
او جیگ ځینه غورځېدل شوی خاروی	وَالْمُتَرَدِّیَّةُ
وینې تویې شوي خاروی	وَالنَّطِیْحَةُ
وحشي ځناور	السَّبُعُ
تاسو قرباني کړی وي	ذَكَّيْتُمْ
	النَّصَبِ
او تاسو په نشان بازیو کې (خاروي) وټاکي	وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ
نا هيلي به شي	یَءِیَسَ
او ما(الله پاک) وټاکي	وَرَضِیْتُ
نو بیا چې څوک اړ شو	فَمَنْ اضْطُرَّ
خورا زیاته لوړه	مَخْمَصَةٍ
ګناه ته رغبت څخه پرته	غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِآثِمٍ
له ښکار شوي خاروي	مِّنَ الْجَوَارِحِ
د ښکار کولو ښوونکي	مُكَلِّبِينَ
هغوی یې نیسي	أَمْسَكْنَ
پاک ساتلو لپاره	مُحْصِنِينَ
نو تاسو پاک کړئ	فَاغْسِلُوا
تر ارنجونو پورې	إِلَى الْمَرَافِقِ
او تاسو مسح کړئ	وَأَمْسَحُوا
خپل پښې مو	وَأَرْجُلَكُمْ

تر د پښو لاندې هډوکو پورې	إِلَى الْكَعْبَيْنِ
ربر، کړاو	حَرَجٍ
الله پاک تاسو يې غوټه کړې	وَأَثَقُكُمْ
هغه قوم پرېکړه وکړه	هَمَّ قَوْمٌ
هغوی جیگ کړل	يَبْسُطُوا
	فَكَفَّ
مشران، رءيسان	نَقِيبًا
او تاسو مرسته وکړه هغوی سره	وَ عَزَزْتُموهُمْ
له د امله	فَبِمَا
د هغوی لوظنامې ماتېدنه	نَقَضِهِمْ مِّيثَاقَهُمْ
سخت	قَسِيَّةَ
او ته نه دروې	وَلَا تَزَالُ
ته خبرتيا تر لاسه کوي	تَطَّلُعُ عَلَى خَائِنَةٍ
غداري په هکله	
مونږ زیاتوو	فَاغْرَيْنَا
هغوی کول	كَانُوا يَصْنَعُونَ
لارې	سُبُلَ
او د هغه ﷺ مینه ناک،	وَ أَحِبَّاءُهُ
نازولي	
پاچایان	مُلُوكًا
تاسو اړوې	تَرْتَدُّوا
تر څو چې هغوی وي	مَا دَامُوا

هغوی سرگردانه گرځي	يَتِيهُونَ
هغوی دواړو وړاندي کړ	قَرَبًا
که ته جیگ کړې	لَعْنَمَ بَسَطْتَ
زه نه جیگوم	مَا أَنَا بِبَاسِطٍ
ته باروي	تَبُوءَ
نو تحریک یې کړ	فَطَوَّعْتُ
نو الله پاک ولېږي	فَبَعَثَ اللَّهُ
یو کار غی	غُرَابًا
شکاری کوی هغه (کار غی)	يَبْحَثُ
پتول	يُورِي
جسد	سَوَاءَ
آیا زه نا وړ یم، عاجز یم	أَعْجَزْتُ
پېښمان شوي خلکو کې	النَّدِيمِينَ
له هغه وخت څخه	مِنْ أَجْلِ
هغوی وشرل شی	يُنْفُوا
نژدې والی، قرابت، قرب	الْوَسِيلَةَ
تر آخره	مُقِيمٍ
د هغوی خولي باندي	بِأَفْوَاهِهِمْ
دروغ ته	لِلْكَذِبِ
اورېدونکي	سَمْعُونَ
د حرام شيانو خوړونکي	أَكْلُونَ لِلْسُّحْتِ
او رب والا خلک او ملايان (د يهوديانو)	وَالرَّبَّنِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ

په څه باندې چې هغوی ته امانت ورکړل شوی وو	بِمَا اسْتُحْفِظُوا
او د تپ (زخم) قصاص	وَ الْجُرُوحِ قِصَاصٌ
او مونږ لېږلی دی	وَ قَقِينَا
یو ساتندوی	مُهَيْمِنًا
شریعت او کړنلاره	شِرْعَةً وَ مِنْهَاجًا
هغوی تا بې لارې کوي	يَفْتِنُوكَ
یو بد مرغی	دَاۤءِرَةً
هغوی قسم خوري	اَقْسَمُوا
څوک چې بېرته د استوي	مَنْ يَّرْتَدَّ
سپک	اَذِلَّةً
مالداره، عزتمن	اَعِزَّةً
زنږیرونو باندې بند شوی	مَغْلُوبَةً
هغوی بلوي	اَوْ قَدُّوا
جگړې لپاره	لِلْحَرْبِ
برابر	مُقْتَصِدَةً
هغه الله پاک تا ساتي	يَعِصْمُكَ
تاسو قایم اوسې، غښتلي اوسې	تَقِيْمُوا
هغوی وړانده او کانه شوه	عَمُّوا وَ صَمُّوا
مرستندویان	اَنْصَارٍ
هغوی لاس نه اخلي	يَنْتَهُوا
هغوی یو بل نه منع کوي	كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ

هغوى ملگري نيسي، جوړوي	يَتَوَلَّوْنَ
الله پاک غوسه شو	سَخِطَ اللَّهُ
پادريان او راهبان	قَسِيْسَيْنِ وَ رُهَبَانًا
جاري وي له اېنکو	تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ
هغوى وپېژندی	عَرَفُوا
الله پاک ثواب (انعام) ورکوي هغوى ته	فَاتَابَهُمُ اللَّهُ
تاسو مه حراموي	لَا تَحَرِّمُوا
الله پاک حساب نه اخلي تاسو خخه	لَا يُؤَاخِذْكُمُ اللَّهُ
په بي سوچه خبره کي	بِالْغَوْرِ
مردار، گنده، سخا	رِجْسٍ
منع کوونکي	مُنْتَهَوْنَ
هغه رسپري	تَنَالَهُ
يو خاړوی	النَّعَمِ
او مسافرانو لپاره	وَاللِّسِيَّارَةِ
رواني	سَاءَبَةٍ
بنځينه اوښه	وَصِيْلَةٍ
دوه با انصافه سريان	اِثْنِ دَوَا عَدْلٍ
تاسو دواړه ونېسي	تَحْبِسُوْنَهُمَا
که تاسو شک کوي	اِنْ اَرْتَبْتُمْ
که څرگند شو	فَاِنْ عُنِرَ

اَيَّدْتُكَ	ما ته غښتلی کړي
صَدَقْتَنَا	تا مونږ ته رښتیا ویلي دي
فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي	نو کله چې تا زه اوچت کړم

عربي	پښتو
جَعَلَ ¹¹	هغه ﷺ پيدا کړ
يَعْدِلُونَ	هغوی برابر وي نور (هغه ﷺ سره)
قَضَى	هغه ﷺ پرېکړه کړې
تَمْتَرُونَ	شک کوونکي
سِرِّكُمْ وَ جَهْرَكُمْ	ستاسو پټ او ښکاره
أَنْبِؤًا	خبرونه
مَكْنَهُمْ	مونږ هغوی ته قوت ورکړ
مَذَرَارًا	باران
قِرْطَاسٍ	ورقي
مَلَكٌ	یوه فرشته
لَلْبَسْنَا	مونږ به خامخا هغه باندې مو هغوی گيچ کړی وی
فَحَاقَ	محاصره شوه
سَخِرُوا	هغوی ملنډې وهلې
سَيَرُوا	تاسو وگرځئ

۶. خَلَقَ او جَعَلَ ترمنځ توپیر دا دی، چې خلق هغه شیانو ته کارول کېږي چې فزیکي خواص ولري او جعل چې فزیکي خواص و نه لري.

هغوی تواني کړي	خَسِرُوا
او هغه ﷺ پوډی ورکوي	وَهُوَ يُطْعِمُ
او هغه ﷺ ته پوډې نه ورکول کېږي	وَلَا يُطْعَمُ
پیدا کوونکی	فَاطِرِ
هغه ﷺ روانوي	يُصْرِفُ
او که الله پاک تا ته ورسوي کړاو	يَمَسَسْكَ الله بِضُرِّ
لري کوونکی، ایسته کوونکی	كَاشِفَ
مسلط، حاکم	الْقَاهِرُ
آزاده	بَرِيٍّ
هغوی هغه پېژني	يَعْرِفُونَهُ
تاسو دعوه کوي	تَزْعُمُونَ
پرده	اَكِنَّةٍ
هغوی خپله هم تېښتي	يَنُونَنَ
هغوی ولاړ کړل شي	وُقِفُوا
هغوی واپس کړل شوه	رُدُّوا
لیدنه، ملاقات	بِلِقَاءِ
ناخاپه	بَغْتَةٍ
د هغوی بوج	أَوْزَارَهُمْ
هغوی رد کوي، هغوی نه مني	يَجْحَدُونَ

د هغوی یوه دعوه	فَتَنَّتْهُمْ
(چې) جوت شي	بَدَا
هغوی بېرته ستانه کېږي	لَعَادُوا
ای ز مونږ پېښېماني	يَحْسَرَتْنَا
مونږ غافل وو	فَرَّطْنَا
هغوی انتقالی	يَزِرُونَ
خامخا تا غمجن کوي	لَيَحْزُنُكَ
هغوی ته يې زيان ورسول شو	أَوْذُوا
يو تونل	نَفَقًا
یوه زینه	سُلَّمًا
هغه الوحي د خپل وزرونو باندې	يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ
ټولني	أُمَّم
تاسو ته راغی	اتَّكُم
هغوی عاجزوي	يَتَضَرَّعُونَ
په کړاوونو او سختیو	بِأَسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ
هغه سينگاروي	زَيْنَ
کيچ، کمقلان	مُبْلِسُونَ
ریشي	دَابِرُ
مونږ جوت کوو	نُصْرَفُ
هغوی مخ اړوي	يَصْدِفُونَ
او هغه اصلاح وکړ	وَ أَصْلَحَ

او مه لري کوه	و لَا تَطْرُدِ
او خرگند شو	و لَتَسْتَبِينَ
زه منع شوی یم	نُهَيْتُ
پرېکړه کوونکي	الْفَصِيلِينَ
ځمکه، (وچه کې)	الْبِرِّ
او نه غورځیږي	وَمَا تَسْقُطُ
خیشته، لوند	رَطْبٍ
وچ	يَابِسٍ
څه تاسو کړي دي	مَا جَرَحْتُمْ
خامخا پوره	لِيُقْضَىٰ
هغوی نه ناکامیږي	لَا يُفَرِّطُونَ
تېز، ګړندی	أَسْرَعُ
عاجزانه	تَضَرُّعًا
پټ	و خُفْيَةً
کړاو	كَرْبٍ
تشدد	بَأْسٍ
هغوی په (تا باندې) هېروي	يُنْسِيَنَّكَ
ته له ونيول شي	تُبْسَلَ
زمونږ سزا	أَعْقَابِنَا
هغه دوکه شو	اسْتَهْوَتْهُ
بتان	أَصْنَامًا
پاچاهي	مَلَكُوتَ
پوښل شوه	جَنَّ

هغه یو ستوری وکتی	رَاءَا كَوْكَبًا
نو كله چې غرقه یا غروبه شوه	فَلَمَّا أَفَلَ
غروب کېدونکي	الْأَقْلِينَ
خلاند	بَارِغًا
او مونږ هغوی وټاکل	وَاجْتَبَيْنَهُمْ
پیروي وکړه	اِفْتَدَاهُ
او هغوی د الله پاک قدر نه کوي	وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ
د هوسی پوستکي	قَرِاطِيسَ
د ښارونو مور	أُمُّ الْقُرَى
د زندقن رېږونه، کړاوونه	غَمَرَتِ الْمَوْتَ
هغوی لاس جیگ کړ	بَاسِطُوا
شرمناکه	الْهُونَ
یوازي	فِرَادَى
نو څنگه تاسو دوکه شوي هستي	فَأَنَّى تُؤَفَّكُونَ
	الْإِصْبَاحَ
استوگنځی	فَمُسْتَقَرٌّ ¹²
او موقتي حای	وَمُسْتَوْدَعٌ ¹³
هغه مېوه جوړوي او پخوي	أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ
او هغوی په دروغو نسبتوي	وَخَرَفُوا

خه په هکله هغوی نسبتوي	عَمَّا يَصِفُونَ
پیدا کوونکی د آسمانونو او د ځمکې	بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ ¹⁴
یوه ښځه	صَحْبَةً
ته نشي درک کولی	لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَرُ
نو (دغه یې) پخپل خلاف دی	فَعَلَيْهَا
تا سبق ویلي دي	دَرَسَتْ
او تاسو کنځلي مه کوئ	وَ لَا تَسُبُّوا
مخامخ	قُبُلًا
ښکلی وینا	زُخْرُفَ الْقَوْلِ
	وَ لِتَصْنَعِ
تاسو خامخا مرتکب شوي	وَ لِيَقْتَرِفُوا
تفصیل سره	مُفَصَّلًا
او بشپړ شي	وَ تَمَّتْ
هغوی گمانونه کوي	يَخْرُصُونَ
ذلاّت	صَغَارُ
برابر	ضَيْقًا
هغه خيږي	يَصْعَدَ
وېجاړ کوونکی د ښارونو	مُهْلِكَ الْقُرَى
او د هغه خلک	وَ أَهْلِهَا
يو بل ته مخامخ	قُبُلًا

۱۳. بديع داسي معنا ورکوي چې الله پاک آسمانونه او ځمکه يې له هېڅ څه نه پيدا کړ، لکه؛ «كُنْ فَيَكُونُ» ژباړه الله پاک فرمايي: «وښه بيا هغه کېږي.» انسان سره الله پاک بديع لغت په ځای خَلَق استعمالوي، ځکه چې الله پاک انسان يې له خټه پيدا کړی دی، خو ځمکه او اېسمانونه يې له هېڅ څه څخه پيدا کړی دی، مطلب له هېڅ فزيکي يا مادي شې څخه.

سینگار شوی	زُخْرُفَ
هغه خامخا توجه ورکړه	وَلِتَصْنَعِ
او خامخا هغوی مرتکب شوه	وَلِيَقْتَرِفُوا
مرتکب کېدونکي	مُقْتَرِفُونَ
تفصیل سره	مُفَصَّلًا
او بشپړ شو	وَ تَمَّتْ
رښتیا	صِدْقًا
هغوی گمانونه (خپل فکرونه) کوي	يَخْرُصُونَ
او تاسو پرېږدئ	وَ ذَرُّوا
شیطانان خامخا الهام ورکوي	الشَّيَاطِينَ لِيُؤْخُوْنَ
مونږ ته راکړل شي	نُؤْتَى
خوار، ذلالت	صَغَارٌ
الله پاک غواړي	يُرِدِ اللّٰهُ
تنګ	ضَيِّقًا
کور والی	حَرَاجًا
هغه خيځي	يَصْعَدُ
د سلامتي کور	دَارُ السَّلَامِ
پیریانو بېشکه چې تاسو (گمراه) کړي دي زیات	الْجِنَّ قَدْ اسْتَكْثَرْتُمْ
	رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ
تا مقرر کړی دی	أَجَلَتْ
مونږ ملګري کوو	نُؤَلَى

د بنارونو تباہ کوونکی	مُهْلِكَ الْقُرَى
او هغه ﷺ خایناستی (جانشین) اعطاء کوي	و يَسْتَخْلِفُ
تاسو ته ژمنه شوي ده	تُوْعَدُونَ
خامخا راځي	لَأَتِيَنَّكُمْ
ستاسو درجه	مَكَانَتِكُمْ
کوونکی	عَامِلٌ
آخر کور	عِقْبَةُ الدَّرِّ
هغه الله پاک پيدا کوي	ذَرَأًا
د هغوی دعوي	بَزَعِمِهِمْ
نه رسيږي	فَلَا يَصِلُ
هغوی پرېکړه کوي	يَحْكُمُونَ
خامخا هغوی به تباہ کړي	لِيُرْدُوهُمْ
منع شوی	حِجْرٌ
د هغه مزه	أَكْلُهُ
يو شان	مُتَشَبِّهًا
د هغه حاصل	حَصَادِهِ
او غوښي	وَفَرَشًا
پسه	الضَّانِ
وزه	الْمَعْزِ
دوه نارينه	ءَالِ الذَّكَرَيْنِ
څه پکې شاملېږي	أَمَّا اشْتَمَلَتْ
خوړونکی	طَاعِمٍ

پرته له خوا هاش څخه	غَيْرَ بَاغٍ
او نه سر غړونه	وَلَا عَادٍ
پسه	الْغَنَمِ
د هغه دواړو وازگه	شُحُومَهُمَا
هغه الله پاک نه واپس کوي خپل غوسه	وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
ووايه مخکې راوړه	قُلْ هَلَمْ
غربت، غریبي	إِمْلَاقٍ
او تاسو پیروي مه کوي (نورې) لارې	وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
دوه ډلې	طَائِفَتَيْنِ
د هغوی درسونه	دِرَاسَتِهِمْ
او هغه مخ واړی	وَصَدَفَ
هغوی مخ اړوي	يَصْدِفُونَ
ډلې	شِيعَاً
د بار اوچتوونکی	وَأَزْرَةً
ځایناستي	خَلِيفَ

پښتو	عربي
زمونږ نيونه، غوسه	بَأْسَنَا
د شپې	بَيَاتًا

هغه خلگ چې غرمې وېده کېږي	قَاءِلُونْ
د ژوند کولو سرچینه	مَعَايشَ
سپک خلگ	صَغِيرِينَ
ما ته مهلت راکړه	اَنْظِرْنِيْ
هغه خلگو ته چې مهلت ورکول شوی وي	اَلْمُنْظَرِيْنَ
زه تا گمراه کړم	اَغْوَيْتَنِيْ
زه به خامخا کېنم	لَاَقْعُدَنَّ
سپک شوی کس، شرمېدلی، خوار	مَذْءُومًا
شرل شوی	مَذْحُورًا
زه به خامخا ډک کړم	لَاَمَلًا عَنّٰ
پټ	وُرِيْ
تاسي دواړه مې منع کړې نه وي؟	مَا نَهَكُمَا
هغه دواړو ته يې قسم خوړلی وو	وَ قَاسَمَهُمَا
نصيحت ورکونکي	النَّصِيحِيْنَ
نو هغه دواړه يې په دوکه وغورخول	فَدَلَّهُمَا بِغُرُورٍ
هغوی دواړه مزه يې وکتی	ذَاقَا
جوت شو	بَدَتْ

د هغوی دواړو عورتونه	سَوَّءْتُهُمَا
هغوی دواړو پیل وکړ	وَ طَفَقَا
چې وتړي	يَخْصِمَانِ
د جنت پانې	وَرَقِ الْجَنَّةِ
پوښ کوي	يُؤَارِي
او یو ښکلا	وَ رِيْشًا
لڅ کېدل	يَنْزِعُ
تاسو راستون کېږي	تَعُوْدُونَ
او ظلم	وَ الْبَغْيِ
او نه غواړي چې مخکې لاړ شي	وَ لَا يَسْتَقْدِمُونَ
	إِذَا اِدَّارَكُوا
دوه گونی، دوه چنده	ضِعْفًا
د ستني سوری	سَمِ الْخِيَاطِ
او مونږ لري کوو	وَ نَزَعْنَا
او هغوی ته خطاب کېږي	وَ نُودُوا
تاسو په میراث کې وړي	أَرْثُمُوهَا
اوروي یو اورونکی	فَأَذِنَ مُؤَذِّنٌ
او کله چې د هغوی نگاه بلې خواته کړل شي	وَ إِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ
خواته	تَلْقَاءَ
ورپرو، واچوه	أَفِيضُوا
شفاعت ورکونکي	شَفَعَاءَ

غواړي يې په گړندۍ سره	يَطْلُبُهُ حَتِيثًا
عاجزۍ سره	تَضَرُّعًا
هغوى وړي	أَقْلَتْ
مونږ يې واستوو	سُفِنَهُ
خراب، مردار	خُبْتُ
په سختۍ سره	نَكِدًا
مشران، سرداران	الْمَلَأَ
زه نصيحت کوم	أَنْصَحُ
وړوند	عَمِينَ
ناپوهۍ، کمعقلتوب	سَفَاهَةً
خورا زيات	بَصَسْتَهُ
مونږ ته ژمنه کوي	تَعِدُنَا
کېدونکى دى، پېښ کېږي	وَقَعَ
مردار، جزا	رَجَسَ
تاسو نومولي دي	سَمَّيْتُمُوهَا
ریشي	دَابِرَ
تاسو يې استوگن کړې	وَبَوَّأَكُمْ
مانۍ گانې	قُصُورًا
تاسو تراشوي	تَنْحِتُونَ
هغه خلکو لپاره چې ظلم پرې شوى وي	لِلَّذِينَ اسْتَظْعَفُوا
نو هغوى ونيول زلزلې	فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
هغوى پراته وه، غځيدلي وه	جَثِمِينَ

تاسو نزدې کپرې	لَتَأْتُونَ
شاته پاتې شونکي	الْغَيْرِينَ
مونږ باران وکړ	أَمْطَرْنَا
تاسو مه محروموي	وَلَا تَبْخَسُوا
تاسو سره ژمنه شوي	تَوْعْدُونَ
کږه لاره، کور	عَوَجًا
کرکجنان	كَرْهِينًا
مونږ راستون شو	عَدْنَا
مونږ ستنيرو	نَعُودَ
تاسو عاجز شي	يَضْرَّعُونَ
زمونږ عذاب، جزا	بِأَسْنَا
د ښارونو خلک	أَهْلُ الْقُرَى
د شپې	بَيْتًا
هغوی وپډه وه	نَاءِ مُؤْنٍ
هغوی میراث اخلي	يَرْتُونَ
مونږ به هغوی وواهو	أَصْبَنَهُمْ
مونږ مېر لگوو	نَطْبَعُ
د هغه مشر	مَلَأَهُ
واجب شو	حَقِيقٌ
نو موسى عليه السلام واچوله	فَالْقَى
مار	ثُعْبَانٌ
هغه يې وخنډوي	أَرْجَهُ
گټونکي	الْغُلَبِينَ

تاسو خطا کر	تُلْقَى
او که	وَ إِمَّا
خطا کوونکي، ایسته	الْمُلْقَيْنَ
اچوونکي	تَلْقَفْ
تپر کوي	يَأْفِكُونَ
هغوی گرخول کپري	اذنَ
زه اجازه درکرم	خلاف ¹⁵
د دواړو مخامخ خواوي	لَا صَلْبَنَّاكُمْ
زه به خامخا تاسو صلیب	مُنْقَلِبُونَ
باندي خوړند کوم	رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا
مونږ راستونکي هستو	قَهْرُونَ
زمونږ رب واچوي په مونږ	أَوْذِنَا
باندي	
زورور	
مونږ ته زیان رسول شوی	
دی	
په کالونه(قحطي)	بِالسَّيْنِ
او توان	و نَقْصٍ

بېلتون، آزادي	بَرَاءَةٌ
تاسو سفر وکړئ	سِيحُوا

۱۴. د لغت مطلب دا دی چې فرعون جادگرانو ته وويلي: «چې ستاسو ښي لاس او بيا کين(چپه) پخه غوڅ کوم همداسې ښی پخه او کين لاس.»

پښتو	عربي
د جگړې مال غنیمت	أَنْفَالٌ
له يرې ډکه	وَجِلَتْ
هغوی وځلول شوه	يُسَاقُونَ
يو	إِحْدَى
تاسو خواهش کوي	تَوَدُّونَ
مسلح شوي	ذَاتِ الشَّوْكَةِ
ثابتوي	يُحِقُّ
باطلوي	يُبْطِلُ
تاسو د مرستې غوښتنه کوي	تَسْتَغِيثُونَ
ستړيا	النَّعَاسَ
او خامخا غښتلوي	وَ لِيَرْبِطَ
غارې	الْأَعْنَاقِ
د گوتو نښې	بَنَانٍ
هغوی الله پاک سره مخالفت کوي	شَاقُّوا اللَّهَ
تاسو خامخا مېلاوېږي	لَقَيْتُمْ
صعود، مخکې راتلل	زَحْفًا
د جگړې تکتیکونه	مُتَحَرِّفًا
شاته تلل، عقب نشيني	مُتَحَيِّزًا
او تا ايسته واچوه	وَمَا رَمَيْتَ
هغه کس چې کمزوره کوي	مُوهِنٌ
بېشکه چې بدتره مخلوق	إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ
هغوی باندي به يې اورولي وه	لَأَسْمَعَهُمْ

الله پاک راځي	اللّٰهَ يَحُولُ
شپېلۍ	مُكَاءَ
او چكچكي	وَ تَصْدِيَةً
او كه هغوى ستانه شوه	وَ اِنْ يَّعُوذُوا
د پخوانيو تېر شوى سنت (طريقه)	مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ
بهترين ساتندوى	نِعْمَ الْمَوْلَى
دوه لښكر	الْجَمْعَانِ
په يو خوا	بِالْعُدُوَّةِ
لري حاي	الْفُصُوى
كاروان	وَالرَّكْبُ
تاسو وخت وټاكه	تَوَاعَدْتُمْ
ستا خوب	مَنَامِكَ
تاسو خامخا نا هيلۍ شوي	لَفَّشِلْتُمْ
تاسو مخامخ شوي	الْتَقَيْتُمْ
او هغه الله تاسو ته يې لږ (ښكاره) كړ	وَ يُقَلِّلُكُمْ
غرور	بَطَرًا
نژدې	جَارٌ
دوه ډلې مخامخ شوي	تَرَاتِ الْفِئَتَيْنِ
هغه شاته لاړى	نَكَصَ
بدلونكى	مُغَيِّرًا

هر خُلي	كُلَّ مَرَّةٍ
تاسو هغوى نه وگټله	تَتَقَفَّهُمْ
تیت او پرک، خواره شوه	فَشَرَّدَ
او هغوى چمتو شي	وَ أَعِدُّوا
تربيه شوي	رِّبَاطٍ
آسونه	الْخَيْلِ
هغوى و غواړي	جَنَحُوا
سپک کړی	خَفَّفَ
د ولکې لاندې کول، ډېر خونړی کول	يُثَخِّنَ
د نړۍ پراخۍ	عَرَضَ الدُّنْيَا
نو ته يې زورور کړې	فَأَمَّكَنَ
هغوى ته پناه ورکړه	ءَاوَا
	وَلَا يَتِيهِمْ
هغوى تاسو څخه مرسته غواړي	اسْتَنْصَرُواكُمْ
او رحمې خپلوان يو له بل سره نژدې دي يو بل ته	وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ
رسوا کوونکى	مُخْزٍ
تېر شو	انْسَلَخَ
هغوى محاصره شوه	أُحْصِرُوا
تاسو کښېښې	افْعُدُوا

مَرَصَدٌ	کمین گاه، د لومی خای
خَلُّوا	تاسو پرېږدئ
أَحَدٌ	یو څوک
إِسْتِجَارَكَ	تا څخه پناه و غواړي
يَظْهَرُوا	هغوی ماته ورکړه
لَا يَرْقُبُوا	هغوی درناوی نه کوي
إِلَّا	خپلوي
ذِمَّةً	عهد، تړون
يَشْفِ	هغه ﷺ شفاء ورکوي
غَيْظٌ	پقار، غوسه
وَلِيجَةً	ملگری
يَعْمُرُوا	هغوی آباده کړل
سِقَايَةَ الْحَاجِّ	حاجیانو ته څښاک ورکول
عِمَارَةً	ودانۍ
لَا يَسْتَوُونَ	هغوی برابر نه دي
فَائِزُونَ	بریالي
مُقِيمٌ	تل، تراخړه

هغوی خوبنوي	اسْتَحَبُّوا
خیلوان	عَشِيرَةٌ ^{۲۸}
تر لاسه شوی	اِقْتَرَفَ
(په تجارت کې) توان، ناکامي	كَسَادَ
ډېر گران، ډېر د خوبنې	أَحَبَّ
خایونه	مَوَاطِنَ
طایف او مکې په مینځ کې یو ځای دی چېرې هلته په ۸ ه.ق. جگړه وشوه	حُنَيْنَ
تنګه شوه	ضَاقَتْ
پراخ شو	رَحُبَتْ
سکون، هوساینه	سَكِينَةٌ ^{۲۹}
مردار، خېرن	نَجَسٌ ^{۲۸}
کال	عَامٌ
غربت، بي وزلي	عَيْلَةٌ ^{۲۸}
باچ (هغه باچ چې په اسلامي خلافت کې له غیر مسلمو څخه اغېستل کېږي، چې د هغوی ساتنه وشي.)	جَزِيَةٌ ^{۲۹}
خپل لاسونو باندې	عَنْ يَدٍ
شرمېدلي، سپک	صَاغِرُونَ
هغوی نقل کوي، کاپي کوي	يُضَاهِئُونَ

پادريان	أَحْبَار
راهبان	رُهَبَان
غالب کپري	يُظْهَرُ
شا اورنکي، هغه خلکو خپله شا واړوله د جنگ په ترڅ کې	مُذِيرِينَ
هغوی زېرمه کول	يَكْنِزُونَ
سره زر	ذَهَبٌ
نقره	فِضَّةٌ
سوځول کپري	يُحْمَى
نېنه کپري	تُكْوَى
تندي	جِبَاهُ
خواوي، څنگ کې	جُنُوبٌ
خزانه	كَنْزٌ
شمېرې	عِدَّةٌ
سپېڅلي (رجب، محرم، ذوالقعدة، ذوالحجه سپېڅلي مياشتې دي.)	حُرْمٌ
خندول	النَّسِيءُ
هغوی همغږی کپري	يُؤَاطِئُوا
تاسو مخکې ولاړ شئ	انْفِرُوا

پښتو	عربي
د عزت مقام	قَدَمَ صِدْقٍ
خُلبدونکی	ضِيَاءٍ
بېړه کولو ته میلان کول	إِسْتَعْجَالَ
زه تاسو پوه کومه	أَدْرَكُمْ
روانیري	جَرَيْنَ
نه پټوي، نه پرېوځي	لَا يَرْهَقُ
توروالی	قَتَرَ
زه پوښوم	أَغْشَيْتُ
تکه توره	مُظْلَمًا
آزموینې ته اچول کپړي	تَبَلَّوْا
مخکې لېږل شوی	أَسْلَفَتْ
هغوی سوال کوي، پلټنه کوي	يَسْتَنْبِئُونَ
تاسو کول	تُفَيْضُونَ
نه پټېدی شي، نه تښتېدی شي	مَا يَغْزُبُ
نصیحت کول	تَذَكِّرُ

نا څرگنده	عُمَّةٌ
هغو خلکو ته چې اختار ورکول کېږي	مُنْذَرِينَ ¹⁶
لویوالی	کِبْرِيَاءُ
ظالم	عَالٍ
وران کړه	اِطْمَسَ
هستوگنځی	مُبَوَّأَ
اختار ورکوونکي	نُذْرُ

پښتو	عربي
محکم شو، بشپړ شو	أُحْكِمَتْ
بیان کړل شو صراحتاً	فُصِّلَتْ
هغه ﷺ ورکړ	يُوتَ
هغوی پرده اچوي	يَنْثُونَ
هغوی پټوي	يَسْتَعْشُونَ
کالي	ثِيَابَ
څه چې نېولی دی	مَا يَحْبِسُ

۱۶. په دې دوو لغتونو کې زېر او زیر توپیر دی، «مُنْذَرِينَ» دا یعنې هغو خلکو ته چې اختار ورکول کېږي، بله خوا مونږ سره دی «مُنْذَرِينَ» چې د ده معنا ده اختار ورکوونکي.

مخ اړونه ورڅخه نشته	لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْ
نا هيلي	يُنُوسَ
پرېښودونكي	تَارِكُ
تنګ شوي	ضَائِقُ
جعلي جوړ شوي	مُفْتَرِيَاتٍ
هغوی عاجزه شول	أَخْبَتُوا
ټيټ رتبه	أَرَادِلُ
کور مغزه	بَادِي الرَّأْيِ
هغه وړند شو	عُمِّيَتْ
مونږ اړباسو	نُلْزِمُ
لري کوونکي	طَارِدٌ
مه خفه کپړه	لَا تَبْتَسِسْ
خطاب مه کوه	لَا تُخَاطِبْ
روانيږي	فَارَ
سواره شئ	إِرْكَبُوا
د هغه روانېدل	مَجْرَهَا
د هغه لنگر اچول	مُرْسَاهَا
بېل	مَعَزِلٍ

تپر کره	إِبْلَعِي
ودروه	أَقْلَعِي
کمه شوه	غِيْضَ
ودرېدله	إِسْتَوَتْ
لري د شي	بُعْدًا
ونيول شو	إِعْتَرَا
هستوگنځی درکړ	إِسْتَعْمَرَ
هغه چا باندې چې تمه يا هيله شوی وي	مَرْجُوًّا
توان	تَخْسِيرَ
نه تکذيب کېدونکی	غَيْرُ مَكْذُوبٍ
پوخ شوی	حَنِيدٍ
و نه رسېدی	لَا تَصِلُ
هغه نا آشنایي احساس وکړ	نَكِرَ
هغې وخندل	ضَحِكَتْ
ای! افسوس په ما باندې!	يَا وَيْلَتِي
زما خاوند	بَعْلِي
سپين ږيري	شَيْخًا

ڀاره، یره	الرَّوْعُ
زړه	ذَرْعًا
سخته ورځ، وحشتناکه ورځ	عَصِيبٌ
هغوی په منډه ځي	يُهِرَ عُونَ
هدایت یافته سړی	رَجُلٌ رَّشِيدٌ
مضبوط ملاتړ	رُكْنٌ شَدِيدٌ
شاته مه گوره، مخ مه اړوه	لَا يَلْتَفِتْ
پاس خوا	عَالِيَهَا
لاندې خوا	سَافِلَهَا
ستا کورنۍ	رَهْطُكَ
وړل کېږي، لار بنوول کېږي	أُورِدَ
وړل	وِرْدٌ
د وړل کېدو ځای	مُورُودٌ
ثواب، ډالۍ، انعام	رِفْدٌ
انعام اغېستونکۍ	مَرْفُودٌ
تباهي	تَشْيِيبٌ
چغې	زَفِيرٌ
ژړا	شَهيقٌ

غَيْرَ مَجْدُودٍ	نه درېدونکي، نه ختمېدونکي
لَا تَرْكُنُوا	تاسو رغبت که کوي
أُولُوا بَقِيَّةَ	د عقل خاوندان، پوهان
أُتْرَفُوا	هغوی ته د دنیا سامان ورکړل شوی وو

عربي	پښتو
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ	د خبرو ترجمه کول کول
عُصْبَةٌ	يوه قوي ډله
إِطْرَحُوا	تاسو لري کړي
غِيَابَتِ الْجُبِّ	غوچه څاه
يَلْتَقِطُ	هغه جيگ کړ
بَعْضُ السَّيَّارَةِ	د يوه کاروان ځيني مسافر
ذَنْبٌ	لېوه
سَوَّلَتْ	جوړه شوه توپنه
مُسْتَعَانٌ	مرستندوی
وَارِدٌ	اوبه راوړونکي

هغه ستل و اچوله	أَذْلَى دَلُوْ
دوه چنده	بِضَاعَةٌ
لږې	بَخْسٍ
صوفيان، هغه خلک چې دنيوي شيان پرېدي	زَاهِدِيْنَ
راشه	هَيْتَ لَكَ
هغه وشکوی	قَدَّتْ
هغوی مخامخ شوه	الْفِيَا
د هغې خاوند	سَيِّدَهَا
نژدې	لَدَا
بندي کپري	يُسْجَنَ
شکېدلی وو	قُدَّ
بنځې	نِسْوَةٌ
غوفتل يې چې زنا وکړي	تُرَاوِدُ
غلام هلک	فَتَى

پايي، ستونونه	عَمَدٍ
يو بل ته نږدې سيمې	قِطْعُ مُتَجَوِّرَتٍ
د کجورو ونې	صِنَوَانٌ
هغه کجورې ونې چې هر يوه يې خپلې ريشې څخه زرغونيزي	غَيْرُ صِنَوَانٍ
مثالونه	مَثَلْتُ
هغه کميزي	تَغِيضُ
پټېدونکي	مُسْتَخْفٍ
هغه کس چې لاره کوي	سَارِبٌ
يو بل پسې (ساتونکي)	مُعَقَّبَاتٌ
ساتندوی	وَالٍ
قوي، زورور	شَدِيدُ الْمِحَالِ
دوه مټ لاسونه	كَفَّيْهِ
خوله	فَا
روانيزي	سَالَتْ
زېرمه	زَبَدًا
بره ځي	رَايِيًّا
سخته رويه	جُفَاءً

هغه پاتې کيږي	يَمَكْتُ
هغوی لري کوي	يَذْرُون
تليپاتي کور	عُقْبَى الدَّارُ
نعمت، خوشحالي	طُوبَى
حلال دی	تَحُلُّ
نومونه يې واخله	سَمُّوا
ډېر دردناکه	أَشَقُّ
ميوي	أَكُلُ
پاتې کېدونکي	عُقْبَى
شاته نه تلونکي	لَا مُعَقَّبَ

پښتو	عربي
تکيه کوونکي	مُقَمَّحُونَ
مونږ غښتلی کړ	عَزَّزْنَا
هغوی نه ژغوری	لَا يُنْقِذُونَ

پښتو	عربي
------	------

تېله کوونکي	زَاجِرَات
تېله، لري کول	زَجْرًا
قرائت کوونکي	تَالِيَاتِ
لري کرل شوی	دُحُورًا
دوامداره، تلپاتي	وَاصِبٌ
چسپناکه، نښتی	لَا زَبٌ
سر درد	غُولٌ
هغوی نشه شوه	يُنْزَفُونَ
نگاه	طَرَفٌ
پرېکړې ته راوړل شوي	مَدِينُونَ
تباه کېدل	تُرْدِينَ
ډک شوي	مَالِئُونَ
حل شوی	شَوْبًا
هغوی په منډه شوه، تادي کې شوه	يُهْرَعُونَ
مصیبت	كَرْبٌ
ناروغ	سَقِيمٌ
هغه سجده وکړه	تَلَّ

مُسْتَبِينَ	خرگنده کوونکی
أَبَقَ	هغه وتبنتېدی
مُدْحَضِينَ	مردود شوي
حُوتٌ	کب
عَرَاءٌ	ډاگ، بې حاصله ځمکه
فَاتِنِينَ	فتنه کې اچوونکي
صَالٌ	تلونکی

عربي	پښتو
ذِي الذِّكْرِ	پند څخه ډک، نصیحت کوونکی
لَاتَ	نه وو
مَنَاصٍ	خلاصون، تېښته
عُجَابٌ	عجیبه
يُرَادُ	اراده شوی
الْمِلَّةِ	دین، مذهب

اِخْتِلَاقٌ	حُأَن نِه جَوْر شَوِی خَبَرِی، بِی ثَبُوتِه خَبَرِی
فَلَّیْرُ تَقُوْا	نُو هِغُوِی بِه خَامَخَا وَخِیْژِی
مَهْزُومٌ	مَاتِه وَر کِر شَوِی
ذُو الْاَوْتَادِ	مِیْخُو وَالَا
فَوَاقِ	حُنْدُول، شَاتِه اِچُونِه
قِطْنَا	زَمُونِز بَر خِی
ذَا الْاَیْدِ	لَاس وَالَا، زَوْرُور
الْاِشْرَاقِ	د لَمَر سِرْک، د لَمَر رَاوَتَل
فَصَلَ الْخِطَابِ	پِر پِکِرِه کِیْدُونِکِی تَقْرِیر
الْخَصِمِ	
تَسَوَّرُوْا	هِغُوِی خَتَل
فَفَزِعَ	هَغِه (دَاوُد عَلَیْهِ السَّلَام) وَدَار شُو
وَلَا تُشْطِطُ	بِی اِنصَافِی مِه کُوه
نَعْجَةً	مِیْزِه، بِنَحْیِنِه پِسِه

هغه ما ته راځي	أَكْفَلْنِيهَا
هغه مغلوب کړم	عَزَّنِي
شريکان	الْخُلَطَاءِ
هغه (داود عليه السلام) و غورځېد	خَرَّ
د خورا بڼه نسل آسونه	الصِّفْنَةُ الْجِيَادُ
هغوی پټ شوي وو	تَوَارَتْ
هغوی بېرته راوړه	رُدُّوْهَا
بيا هغه پيل وکړ	فَطَفِقَ
په پښو باندې	بِالسُّوقِ
هغه تړاو و نه لري	لَّا يَنْبَغِي
نرم، نازک	رُخَاءَ
کارگران او کندي غوچ کوونکي	بَنَاءٍ وَ غَوَاصٍ
تړل شوي	مُقَرَّرِينَ
زنزيرونه	الْأَصْفَادِ

کړاوونو سره	بُنْصَبِ
ووهه	أَرْكُضْ
د لامبلو اوبه	مُغْتَسَلٌ
جارو، وابنه	ضِغْثًا
خپل قسم مه ماتوه	لَا تَخْنَثْ
بهترین، غوره	الْأَخْيَارِ
يسع عليه السلام د بنی اسرائیلو یو پیغمبر	الْيَسَعَ
کفل والا، ذوالکفل	ذَا الْكِفْلِ ¹⁷
ختمېدل، پای ته رسېدونکی	نَفَادٍ
ننوتونکي	مُقْتَحِمٌ
بڼه راغلاست	مَرْحَبًا
ملنډې، ریشخند	سِخْرِيًّا
نو هغوی وغورځېدل	فَقَعُوا

۱۶. ځینې عالمانو په وینا دی هم د اسرائیلو یو پیغمبر وه چې انجیل کې یې نوم حزقیال (Ezekiel) راغلی دی، او ځینې وايي چې دی گوتم بت چې د کپل واستو شهزاده وه چې دا یو ښار دی چېرته چې بودا خپل ۳۰ کاله عمر تېر کړ؛ نو کپل له کبله، چې عربي کې «ب» نشته ده نو دا کپل په کفل شو بدل شو مطلب کپل والا د کپل اوسېدونکی.

ساختګي چارو جوړونکي	الْمُتَكَلِّفِينَ
---------------------	-------------------

پښتو	عربي
نزدېوالی	زُفَى
هغه ﷺ ننباسي	يُكْوَرُ
هغه ﷺ اعطاء كړ هغه ته	خَوَّلَهُ
هغه ﷺ اخطار وركوي	يُخَوِّفُ
ته يې ژغوري	تُنْقِذُ
لوري مانې گانې	عُرِفَ
اوږدې جوړې شوي	مَبْنِيَّةٌ
چينې	يَنَابِيعَ
هغه وچېري	يَهِيْجُ
خو خو ځلي تکرار شوي	مَثَانِي
لرزيږي، رپيږي	تَقْشَعِرُّ
نرميږي	تَلِينُ

کۆر کۆونکی، کۆروالی نه دی	غَيْرَ ذِي عَوَجٍ
یو بل سره شخړې کۆونکي	مُتَشَكِّسُونَ
صرف	سَلَمًا
بد ترین	أَسْوَأَ
کرکه کوي	اشْمَازَتْ
د الله په هکله	جَنْبِ اللَّهِ
ملنډې وهونکي	السَّخِرِينَ
چانس، فرصت	كَرَّةً
	بِمَفَازَتِهِمْ
نغښتل کېږي، قاتېږي	مَطْوِيَّتٌ
نو هغه به بې هوشه شي	فَصَعِقَ
هغه به خلیږي	أَشْرَقَتْ
وشرل به شي	وَسِيقَ
چاپېره به وهي	حَاقِّينَ

پښتو	عربي
توبه قبلوونکي	قَابِلِ التَّوْبِ
د لوی فضل خاوند دی	ذِي الطَّوْلِ
د هغوی تگ راتگ	تَقَلُّبُهُمْ
اراده وکړ	وَهَمَّتْ
مغلوب کول، ختمول، زایل کول	لِيُدْحِضُوا
ثابته شوي، لازمه شوي	حَقَّتْ
تا چاپېر کړي، ته رسېدلی يې	وَسِعَتْ
هغوی وژ غوره	وَقِيَهُمْ
تا ژمنه کړې ده هغوی سره	وَعَدْتَهُمْ
او څوک چې صالح وي	وَمَنْ صَلَحَ
او چا چې تا وژ غوري له گناهونو څخه	وَمَنْ تَقِيَ السَّيِّئَاتِ
هغوی ته آواز کېږي	يُنَادُونَ
د الله پاک قار، غوسه	لَمَقَتْهُ اللّٰهُ
دا له دې امله	ذَلِكَ بِأَنَّهُ
يوازي الله پاک ته بلنه کېدله	دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ
هغه ﷺ د لوړو درجو څښتن دی	رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ
هغه ﷺ وحی نازلوي	يُلْقِي الرُّوحَ
د لېدنې (ملاقات) ورځ	يَوْمَ التَّلَاقِ
هغه ورځ به هغه بيخي به ښکاري، بې پردې به وي	يَوْمَ هُمْ بَرْزُونَ
کله چې زړونه مری ته راغلي وي	إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ

کَظَمِینَ	غمجنان به وي
حَمِيمٍ	ملگری
شَفِيعٍ	سپار بښتونکی، شفاعت کوونکی
أَوَلَمْ يَسِيرُوا	آیا هغوی سفر نه دی کړی؟
وَأَقِ	ژ غورنکی
كَذَّابٍ	دروغجن
عَذْتُ	ما پناه وړې ده
مُتَكَبِّرٍ	مغرور
يَكْتُمُ إِيمَانَهُ	هغه ایمان خپل پټ کړ
وَ إِنْ يَكُ	او که هغه وي
يَعِدُّكُمْ	هغه تاسو سره ژمنه کوي
مُسْرِفٍ	اسراف کوونکی
مَا أُرِيكُمْ	زه نه ښییم تاسو ته
مِثْلَ دَابٍ	لکه بد مرغه (ورځ)
يَوْمَ التَّنَادِ	د چپغو ورځ

ژ غوړونکي	عَاصِمٍ
تاسو و غورځېدلې، پاتې شوي	زِلْتُمْ
شکمن، شک کوونکي، شکي	مُرْتَابٌ
کرکجنه	مَفْتًا
ما لپاره غټه ماني جوړه کړه	ابْنِ لِي صَرْحًا
زه ورسپرم لارو ته	أَبْلُغِ الْأَسْبَابَ
بيا زه وگورم	فَاطَّلِعْ
تباهي کي	تَبَابٍ
سمه لاره	سَبِيلَ الرَّشَادِ
ژ غوړني ته	إِلَى النَّجْوَةِ
زمونږ ستنېدل، راستونېدل	مَرَدَّنَا
نو ډېر زر به تاسو به په ياد راوړي	فَسَتَذْكُرُونَ
زه سپارم	أَفْوِضُ
هغوی وړاندې کپړي	يُعَرِّضُونَ

الضَّعْفُورَا	کمزوري
فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْنُونَ	آيا تاسو به لري کړي؟
أَوَلَمْ تَكُ	آيا نه و؟
سُوءُ الدَّارِ	خراب کور، هستوگنځي
الْمُسِيءُ	بد کار
لَا تِيَّةٌ	راتلونکي، راروان دي
أَسْتَجِبُ	زه قبولوم
دَخِرِينَ	خوار، ذليله
لِتَسْكُنُوا	تاسو استراحت وکړي
قَرَارًا	آرام حاي
أَنْتَى يُصْرَفُونَ	چېرته هغه ګرځول کيږي
يُسْجَرُونَ	هغوی وسوځول شي
ضَلُّوا عَنَّا	هغوی مونږ څخه ورک شوه
تَمَرَحُونَ	تاسو غرور او تکبر کوي

قَصَصْنَا	مونږ بيان کړي دي
-----------	------------------

عربي	پښتو
فُصِّلَتْ	تفصیل سره بیان کړی شو
بَشِيرًا	زېږی ورکوونکی
اَكِنَّةٍ	پرده
وَقُرْ	کونوالی
فَاسْتَقِيمُوا	نو تاسې سېده لاره ونیسې
أَقْوَاتَهَا	د هغه خوراکي مواد، روزي
اسْتَوَى	هغه ﷻ اراده وکړه
دُخَانٌ	لوگی
اِنْتِيَا	تاسې دواړه یوحای شي
طَوْعًا اَوْ كَرْهًا	په خوښې یا په نا خوښې
فَقَضَهُنَّ	د هغوی (آسمانونه) جوړونه یې بشپړ کړ
أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ	سپېره ورځې، شومې ورځې

دېر ذليل کوونکی	اَخْرٰی
نو هغوی روندتوب ته ترجیح ورکړه	فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰی
هغوی به په صفونو کې راتول کړی شي	یُوزَعُونَ
مونږ الله پاک وغږولو	اَنْطَقْنَا اللّٰهُ
او تاسي ځانونه نه پټول	وَ مَا کُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ
تاسو یې هلاک کړی	اَرَدَکُمْ
او که هغوی د بېرته ګرځېدلو فرصت غوښتنه وکړي	وَ اِنْ یَسْتَغْتَبُوا
او مونږ ګومارلي دي	وَ قَیَّضْنَا
ملګري(شیطانان)	قُرْنَاءَ
او تاسي غال مغال وکړي	وَ الْغَوَا
له ښکته خلکو څخه شي	مِنْ الْاَسْفَلِیْنَ
تاسو زېږی واخلې	اَبْشِرُوْا
نه ورکول کېږي هغه	وَ مَا یُلْقٰهَا
تا ته هغه وسوسه وکړي	یَنْزَغَنَّکَ
هغوی نه ستړي کېږي	لَا یَسْتَمُونَ

اَهْتَرَّتْ	خوځېږي، برکېږي
رَبَّتْ	وده کوي
يُلْحِدُونَ	کوږوالی راوړي، خرابياني
فَيَبْسُطُ قَنُوطٌ	نا هيلی نا امېد زړه ماتی
وَ نَاجَانِيهِ	ځان لرې کړي
دُعَاءِ عَرِيضٍ	اوږدې دعاگانې
أَوَلَمْ يَكْفِ	آيا دا کافي نه دی
مَرِيَّةٍ	شک

عربي	پښتو
يَذْرُوكُمْ	هغه ﷻ تاسو يې زيات کړي، خپور کړي
مَقَالِيدُ	کيليانې، چابيانې
يَبْسُطُ الرِّزْقَ	هغه ﷻ زياتوي رزق
يَقْدِرُ	هغه ﷻ تنگوي، کموي

هغه ﷺ حکم کړی تاسو ته، کړنلاره ټاکلې تاسو ته	شَرَعَ لَكُم
الله پاک ټاکي	اللَّهُ يَجْتَبِي
هغوی بحث کوي	يُحَاجُّونَ
باطل	دَاحِضَةً
هغوی شخړې کوي	يُمَارُونَ
باغچې، چمنونه	رَوْضَتِ
مینه	الْمَوَدَّةَ
او څوک چې وگټي، ترلاسه کړي	وَمَنْ يَقْتَرِفْ
الله پاک له منځه وړي، محو کوي	يَمَحُ اللَّهُ
هغوی به خامخا سر غړاوی وکړي	لَبَغَوْا
هغوی نا هېلې شول	قَنَطُوا
مخلوقات، خوځنده ګان	دَابَّةٍ
هغوی به ولاړ، بې حرکت ته پاتې شي (بېړۍ ګانې)	فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ

هغه ښه هغوى به هلاک، ډوبې کړي	يُؤَيِّقُهُنَّ
ظلم، زياتی	الْبَغْيُ
د لوړې ادارې چارې	عَزَمَ الْأُمُورَ
پټ پټ (د سترگو) کونجونه	طَرَفٍ خَفِيٍّ
پناه ځای	مَلْجَا
نا شکره	كَفُورٌ
ټول کارونه راگرځي	تَصِيرُ الْأُمُورَ

پښتو	عربي
آيا مونږ لري نه کړو له تاسو څخه	أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ
توجه نه ورکول	صَفَحًا
زور	بَطْشًا
تېر شوی دی	مَضَى
لاري	سُبُلًا

فَانْشَرْنَا	مونږ راپاخوئ، ژوندي مو کړ
لِتَسْتَوَا	تاسو بڼه سخت کښېښي
مُقَرِّينَ	د واک لاندې راوستونکي
لَمُنْقَلِبُونَ	ستنېدونکي، ورتلونکي
جُزْءًا	يوه برخه
أَصْفَكُمْ	هغه ﷺ تاسو ته خوښوي
مُسَوِّدًا	تک تور
يُنْشَوُا	هغوی سينگار کړل شي
مُسْتَمْسِكُونَ	هغوی کلک نېولی دی
مُتَرَفُوهَا	د هغه(کلی) شتمنو
مُقْتَدُونَ	پيروي کوونکي
قَسَمْنَا	مونږ وېشلی
مَعِيشَتَهُمْ	د هغوی ژوندانه سامان
يُظْهَرُونَ	هغوی خيحي

کوچونه	سُرُرًا
هغوی تکیه کوي	يَتَكَيُّونَ
سرو زرو سینگار	زُخْرُفًا
او څوک چې وړوند شي	وَ مَنْ يَّعِشْ
کاشکې	يَلَيْتَ
مسافه، فاصله	بُعْدَ
ته اوروې	تُسْمِعُ
بنگري	أَسُورَةً
بدرگه کوونکي، ټولی	مُقْتَرِنِينَ
هغه سپک کر، سپک يې وگڼه	فَاسْتَخَفَّ
مونږ يې په قار کړلو	اسْفُونًا
مخکيني	سَلَفًا
جگره مار، هغه خلک چې ډېر بحث کوي	خَصِمُونَ
ځايناستي	يَخْلِفُونَ

وَلِأُبَيِّنَ	او ما خامخا جوت کر
الْأَخْلَاءُ	ملگری، (خلیل)(مفرد)
تُحْبِرُونَ	تاسو به خوشحاله کری شی
صِحَافٍ	قاپونه
تَلَذُّ	خوند ورکوي
لَا يُفْتَرُّ	کمبست نه کپري، کموالی نه کپري
مَكِثُونَ	پاتې کېدونکي
أَبْرَمُوا	هغوی پرېکړه وکړه
سِرَّهُمْ	د هغوی رازونه

عربي	پښتو
عَائِدُونَ	راگرځېدونکي
أَدْوَا	وسپاری، په لاس راگرې
لَا تَعْلُوا	تاسو خپل ځانونو غټ مه گڼې، خپل ستاینه مه کوي، سرغړاوی مه کوی

تاسو زه تېږو باران، سنگ سار کړم	تَرْجُمُون ¹⁸
نو بوځه، وېسه	فَاسِرٍ
پخپل حالت، آرامه	رَهْوًا
غرقېدونکي لښکر	جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ
کړوندي	زُرُوعٍ
نومه ژاړه	فَمَا بَكَتْ
بېشکه چې مونږ هغوی خوښ کړل	وَلَقَدْ اخْتَرْنَهُمْ
ملگری	مَوَلًى
لکه ویلي شوی مس	كَالْمُهْلِ
جوشوي	يَغْلَى
لکه د جوشو اوبو جوشېدل	كَغَلَى الْحَمِيمِ
هغه راکش کړی، راوکاږی	فَاعْتَلَوْهُ
د دوزخ مینځ	سَوَاءِ الْجَحِيمِ

۱۶. دلته ستاسو په پام شوی وي چې ولي «ترجمون» سره «ی» په آخر کې نشته ده، دا ځکه چې دلته آيت هم ختم شوی دی او د «ن» لاندې ډی؛ نو همدې له امله، «ی» دلته نه لیکل کېږي. همدا غسې نور فعلونه همداسې لیکل کېږي.

و غورخو، واچوه	صُبُّوا
----------------	---------

پښتو	عربي
هغوی کوي، مرتکب کېږي	اجْتَرَحُوا
په گوندو	جَائِيَّةٌ
مونږ لیکو	نَسْتَنْسِخُ
یقین کوونکي، ډاډمن	مُسْتَيَقِنِينَ

پښتو	عربي
تاسو وايي	تُفِيضُونَ
نوی	بِدْعًا
دروغ	إِفْكٌ
هغه ته شوي ورکونه	فِصْلُهُ
ما ته الهام راکړه	أَوْزَعْنِي

نَتَجَاوَزُ	مونږ له پام څخه غورځوو، درگذر کوو
أَتَعِدِنِي	آيا تا ما سره ژمنه کړې وه؟
يَسْتَغِيثُنِ	هغوی دواړه مرسته غواړي
لِتَأْفِكُنَا	چې مونږ واړوي
تَعِدُنَا	تا مونږ ته اختار راکړ
عَارِضًا	يوه ورپځه
أَوْدِيَّتِهِمْ	د هغوی وادي گاني
مُمْطِرُنَا	مونږ ته باران راوړي
تُدَمِّرُ	تباہ به کړي
مَكْنَهُمْ	مونږ هغوی ته ځواک ورکړ
أَنْصِتُوا	چوپتيا سره غوږ ونيسئ
يُجِرْكُمْ	تاسو به وژغوري
لَمْ يَعْ	هغه ﷺ ستړی نه شو

پښتو	عربي
نو غاړې وهي	فَضَرَبَ الرِّقَابِ
تاسو هغوی بڼه وټکوي	أَخْنَتُمُوهُمْ
نو تاسو کلک وټړئ ترل(بنديان)	فَشُدُّوا الْوَتَاقَ
هلاکت، تباهي	تَعَسَا
نا مردارې، صافي	غَيْرَ اسِنٍ
شودې، شيدي	لَبِّنٍ
شراب	خَمْرٍ
پاک شاد، صفا شاد	عَسَلٍ مُّصَفًّى
د هغوی کولمې	أَمْعَاءَهُمْ
همدا اوس دستي	انِفًا
د هغه نښې	أَشْرَاطُهَا
د هغه کس په شان کتنه چې پرې بې هوشي خپره شوي وي	نَظَرَ الْمَغْشَى
هغه ﷺ هغوی يې کانه کړ	فَأَصَمَّهُمْ

هغه وسوسه و اچوله	سَوَّلَ
هغه هيلي ورکړي	أَمَلَى
د هغوی کينې، بد نيتي	أَضْغَانَهُمْ
د خبرو انداز، د خبرو طريقه	لَحْنِ الْقَوْلِ
تاسو بي ارزښته مکوي	لَا تُبْطِلُوا
نو کمزوره نه شو	فَلَا تَهْنُوا
هغه ﷺ نه کموي	يَتَرَكُكُمْ
تاسو به د فشار لاندې به راشي	فَيُخَفِّكُمُ

پښتو	عربي
گمان کوونکي، انګېرونکي	الظَّانِّينَ
تاسو هغه ﷺ سره مرسته وکړي	تُعَزِّرُوهُ
تاسو د هغه ﷺ درناوی وکړي	تُوقِّرُوهُ

المُخَلَّفُونَ	شاته پاتې شوي
شَغَلْتَنَا	مونږ بوخت کړي وو
بُورًا	تباه کېدونکي
انْطَلَقْتُمْ	تاسو مخکې لاړې
أَظْفَرَكُمْ	تاسو ته يې بری درکړ
مَعْكُوفًا	منع شوی، درول شوی
تَطْئُوهُمْ	تاسو به هغوی پايمال کړې، د پښو لاندې به کړې
مَعَرَّةٌ	کړاو، خرابي، زیان
تَزِيلُوا	تاسو جلا شوي
الْحَمِيَّةَ	غلط خیالات
الزَّمَهُمْ	هغوی باندې لازم کړ
الرُّءْيَا	خوب
مُحَلِّقِينَ	خپل سروونه خړوونکي
مُقَصِّرِينَ	خپل سروونه لنډ کوونکي

شَطْنُهُ	خپل شاخ، خانگه، تنه
فَازَرَهُ	بيا هغه ته وده ورکړ شو
فَاسْتَغْلَظَ	بيا هغه ډبل شو، پخه شو
الزُّرَّاعَ	کروندگران، بزگران

عربي	پښتو
لَا تَقْدِمُوا	تاسو مه وړاندې کړي
أَصْوَاتَكُمْ	خپل غبرونه
لَا تَجْهَرُوا	نه تاسو په جیگ آواز خبرې وکړي
يَغْضُؤْنَ	هغوی (خپل غبرونه) تپت کوي
امْتَحَنَ اللّٰهُ	الله پاک و آزمایي
فَتَبَيَّنُوا	نو تاسو پلټنه وکړي
حَبَبَ	هغه ﷺ خوښ کړی

هغه ﷺ کرکه کری	كَرَّهَ
سر غرونه	الْعَصِيَّانَ
هدایت شوي، راهیاب شوي	الرَّشِدُونَ
هغه ظلم، زیاتی وکړ	بَغَتْ
هغه راوگرځي، رجوع وکړي	تَفِيَءَ
با انصاف	الْمُقْسِطِينَ
او نه تاسو (د یو بل) عیبونه پیدا کوي	وَلَا تَلْمِزُوا
او نه تاسو (د یو بل) بد نومونه اخلي	وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ
تاسو ډډه وکړئ	اجْتَنِبُوا
تاسو جاسوسي مه کوي	لَا تَجَسَّسُوا
غیبت مه کوي	لَا يَغْتَابَ
هغه ﷺ نه کموي	لَا يَلْتَكُمُ
هغوی احسان اچوي	يَمْنُونُ

پښتو	عربي
اخطار ورکونکی	مُنْذِرٌ
راستون	رَجْعٌ
کمی	تَنْقُصُ
کړکېچ، گېچ حالت کې دي	أَمْرٍ مَّرِيجٍ
مونږ واچول، وټکول	الْقَيْنَا
عیبونه، د ماتېدو نښې	فُرُوجٍ
غرونه	رَوَاسِي
بنايسته	بَهِيَجٍ
کتل	تَبْصِرَةً
او په یاد راوړنه	وَ ذِكْرِي
هر یو راستونکی بنده لپاره	لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ
او غلې کرنې لپاره	وَ حَبِّ الْحَصِيدِ
او اوږدې د خرما ونې	وَ النَّخْلِ بِسِقَتٍ
هغوی لپاره لاندې باندې وږي دي	لَهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ
د څاه خلک	أَصْحَابُ الرَّسِّ
¹⁹ د لږگیو خلک	أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ
او تبع قوم ²⁰	وَ قَوْمُ ثَبَعٍ

۱. اصحاب الايكة د مدين خلک دي چې الله ﷻ شعيب عليه اسلام ورته استولی وو.

۲. تبع قوم د يمن پادشاهانو لقب وو.

جوڳه شول (زما د) اختار	فَحَقٌّ وَ عَيْدٌ
آيا مونږ عاجز شوي هستو	أَفْعَيْنَا
شک	لُبْسٍ
نه سترى کپري هغه	لَمْ يَغَى
شک	لُبْسٍ
د زړه رڼ	حَبْلُ الْوَرِيدِ
کله چې واخلي	يَتَلَقَى
دوه اغېستونکي	الْمُتَلَقِينَ ²¹
بني لاس ته	الْيَمِينِ
کين لاس ته	الْشِّمَالِ
ناست	قَعِيدٌ ¹⁸
خارونکى	رَقِيبٌ ¹⁸
حاضر باش، تيار، چمتو	عَتِيدٌ ¹⁸

زنقدن سلگى	سَكْرَةٌ
ته تېنېدلې	تَحِيدٌ
تېله کوونکى	سَاءِقٌ
لري مو کړ	فَكْشَفْنَا
ستا پرده	غِطَاءَكْ
نن ورځ ستا نظر تېز دى	فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ
څوک چې ما سره وو حاضر دى	مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ

مخالف، سخت	عَنِيدٍ
او د خير منع کوونکی	مَنَاعِ الْخَيْرِ
افراطي	مُعْتَدٍ
شکمن	مُرِيبٍ
ما له هغه نه سرغړونکی نه دی جوړ کړی	مَا أَطْعَمَتْهُ
بل	آخَرَ
تاسو جگړه مه کوي	لَا تَخْتَصِمُوا
زما په مخ کې	أَدَى
مخکې	قَدَمْتُ
اخطار ورکوونکی	وَ عِيدٍ
ډک	امْتَلَأْتُ
نژدې راوړل کېږي	أَزْلَفْتُ
رجوع کوونکی	أَوَّابٍ
تل پاتې کېدلو ورځ	يَوْمُ الْخُلُودِ
ډېر	مَزِيدٌ
يو نسل	قَرْنٍ
هغوی وگرځېدل	فَنَقَّبُوا
او نه مونږ باندې ستړيا غالبه شوی	وَمَا مَسَّنَا مِنْ لَّغُوبٍ
او د سجدو پسته	وَأَدْبَارَ السُّجُودِ
هغه غږ کوي	يُنَادِ
غږ کوونکی	الْمُنَادِ
ډارونکی آواز	الصَّيْحَةِ

چوي هغه ځمکه	تَشَقُّقُ الْأَرْضِ
گرندی سره	سِرَاعاً

پښتو	عربي
قسم دی په هواګاني چې الوځونکي دي	وَالذَّرِيتِ ذُرُوًّا
نو هغه هواګاني چې درندې (ورېځې) وړي	فَالْحَمَلِ وَقَرًّا ²²
نو هغه هواګاني چې رو رو ځي	فَالْجَرِيتِ يُسْرًا
بيا ووبشل شي د الله ﷻ په حکم	فَالْمُقَسِّمِ أَمْرًا ²³
رېښتيا دی	لَصَادِقٌ
لارو څخه ډکه	ذَاتِ الْحُبِّ
اوړي له هغه (حق) څخه هغه څوک چې اوړېدلی وي	يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفِكَ
بربادي وي په اټکل کونکو	قَتَلَ الْخَرَّصُونَ
د (جهالت) سيلاب، ډېر غفلت	غَمْرَةً سَاهُونَ
هغوی وازمويل شي	يُفْتَنُونَ
تاسو بېړه کوله	تَسْتَعْجِلُونَ
اغېستونکي	اخْذِينَ
هغوی وېده کپړي	يَهْجَعُونَ
محتاج	الْمَخْرُومِ
نسبي دي يقين کونکو لپاره	اَيُّ الْمُؤَقِّنِينَ
مېلمانۀ	ضَيْفٍ

۳. دلته د اقيانوس اوبو مراد دی چې هواګاني ځان سره يې وړي چې ورڅخه څپې جوړې شي.

۴. دلته يې دا مراد دی چې ځينو ځايونو کې دغه هواګانو له امله ورېځې ټولي او باران پرې کېږي او ځينې کې نه د الله پاک په حکم سره.

عزتمند	الْمُكْرَمِينَ
نا آشنا خلک (نا خرگند قوم)	قَوْمٌ مُّكْرُوْنَ
هغه غلی لاری	فَرَاغَ
چاغ خوسی	بِعَجَلٍ سَمِينٍ
هغه احساس وکر	فَأَوْجَسَ
اندېښنه	خَيْفَةً
زوی	بِغْلَامٍ
بیا د هغه ښځه مخکې راغله	فَأَقْبَلَتْ أَمْرَاتُهُ
په چغو غږ سره	فِي صَرَّةٍ
خپل تنډی یې ووهی	فَصَكَّتْ وَجْهَهَا
زړه ښځه او عقیم	عَجُوزٌ عَقِيمٌ
ستاسو موخه	خَطْبُكُمْ
ښه شوی	مُسَوَّمَةٌ
سند	بِسُلْطَنٍ
د هغه ملاتړ کوونکي	بِرُكْنِهِ
مونږ واچول هغوی	فَنَبَذْنَهُمْ
بحر	الْيَمِّ
پر شوی	مُلِيمٌ
خیر نه خالي هوا	الرَّيْحَ الْعَقِيمَ
هغه نه یې پرېږدي	مَا تَذَرُ
مگر وچ ژرېږدلي واښه	إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ
جوړوه	
گټه واخلي تاسو	تَمَتَّعُوا

هغوی سر غرونه وکړه	فَعَتَوْا
ډارونکي آواز	الصَّعِقَةُ
مونږ هغه پيدا کړ	بَنَيْنَهَا
پراخ کوونکي	لَمْوَسِعُونَ
هوارونکي	المَهْدُونَ
منډه کړئ	فَفِرُّوا
اخطار ورکوونکي	نَذِيرٌ
جوت	مُبِينٌ
سر غرونکي قوم	قَوْمٌ طَاغُونَ
ملامتيا	بِمَلُومٍ
گټور	تَنْفَعُ
ډک	ذَنْوَبًا
ډک شوی وو	ذَنْوَبٍ

پښتو	عربي
ليکل شوی	مَسْطُورٌ
يوه پاڼه	رَقٍّ
اوږده	مَنْشُورٌ
آباد کور	الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ
جوش شوی	الْمَسْجُورَ
لرزيږي	تَمْوَرٌ
مستي خبرې	خَوْضٍ

هغوی تپله کپري	يُدْعُونَ
تپله تپله غوندي	دَعَا
ننوخه هغه کي	اِصْلَوْهَا
درکول کپري	تُجْزَوْنَ
مزي به کي هغوی	فَكَهِنَ
هغوی ژ غورل کپري	وَوَقَهُمْ
هغوی تکیه وهلي وي	مُتَكِئِينَ
يو حای کوو مونږ	الْحَقْنَا
مونږ هغوی ته ورکوو	اَمَدَدْنَهُمْ
هغوی غواړي	يَسْتَهْزِئُونَ
مونږ کمو له هغوی څخه	الْتَنَّهُمْ
خپله گري	لَعَوَا
نه گناه کي اچولو والا شی	تَأْتِيهِمْ
هغوی چوری	يَتَنَازَعُونَ
هغه تاویري	يَطُوفُ
مونږ صبر کوو	نَتَرَبَّصُ
صبر کوونکي	الْمُتَرَبِّصِينَ
هغوی ته بنوونه کي	تَأْمُرُهُمْ
عقلونه	أَحْلَامُ
پوری	سَلَامٌ
اورېدونکي	مُسْتَمِعٌ
چل، حيله	كَيْدًا

هغوی پخپله په چل باندي بنکار شوي دي	الْمَكِيدُونَ
هغوی شرک کوي	يُشْرِكُونَ
هغوی باندي برېښنا کېږي	يُصْعَقُونَ
ستوري مخ اړی (کله چې ستوري رو رو خپل ځای بدلې نو د خپل رب ذکر کوه مطلب يې د رښتين سهار څخه دی.)	إِدْبَارَ النُّجُومِ

پښتو	عربي
و غورځيږي	هَوَى
نه په غلطه لاره دي	مَا غَوَى
نه وايي	مَا يَنْطِقُ
زورور	ذُو مِرَّةٍ
هغه بره لاری	فَالسَّتَوَى
پورتنی افق کې	بِالْأَفْقِ الْأَعْلَى
هغه نژدې شو	دَنَا
هغه کته شو	فَتَدَلَّى
د دوه لېندو په مسافه کې شو يا هغه څخه نژدې	قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى
آيا تاسو جگړه کوي يا بحث کوي هغه سره؟	أَفْتُمِرُّونَهُ
کته کېدنه	نَزَلَةً
يو ډول غټه ونه	سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى

سترگي کږې نه شوي	مَا زَاغَ الْبَصَرُ
د مشرکینو بتانو نومونه	الَّتِ وَ الْعُزَّى ²⁴
بي انصافي وېشل دي	قِسْمَةٌ ضِيزَى
هغوی خامخا نوموي	لَيْسْمُونَ
د هغوی مجموعه	مَبْلَغُهُمْ
هغوی خراب کارونه وکړه	أَسَاءُوا
واړه گناهونه	الْلَمَمَ
تاسو يې جیگ کړې	أَنْشَأَكُمْ
جنین	أَجِنَّةً
نو تاسو ځان پاک مه ښکاره کوي	فَلَا تُزَكُّوْا
منع يې کړ	أَكْدَاىَ
بشپړ	الْأَوْفَى
ستا رب ته بېرته گرځېدنه ده	رَبِّكَ الْمُنْتَهَى
تاسو شک کوي	تَتَمَارَى
هغه ﷺ نسکور کړ	أَهْوَى
نژدې راتللو (ورځ)	الْأَزْفَةَ
خلاص کوونکی	كَاشِفَةً
تاسي خاندې	تَضْحَكُونَ
تاسي نه ژاړې	لَا تَبْكُونَ
تاسي مزي کوي	سَمِدُونَ

پښتو	عربي
او سپوږمۍ نيمه شوي	وَأَنْشَقَ الْقَمَرُ
هغوی باندي عذاب او زجر وو.	مُزْدَجِرٌ
هغه غږ کوي	يَدْعُ
غږ کوونکی	الدَّاعِ
يو زيان رسوونکی شی	شَيْءٍ نَّكَرٍ
قبرونه	الْأَجْدَاثِ
ملخان	جَرَادٌ
په منډه هغوی راځي	مُهْطِعِينَ
او هغه باندي په قار شو	وَأَزْدَجَرَ
نو ما سره مرسته وکړه	فَأَنْتَصِرُ
توېدونکی، ورېدونکی	مُنْهَمِرٍ
نو مونږ وېجاړ کړ	فَجَزَّنَا
مقرر شوی	قُدِرَ
مېخونه	دُسُرٍ
تېز طوفان	رِيحًا صَرْصَرًا
په بد مرغه ورځ	فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
ډوز مار، لافوک	الْأَشْرُ
څرگنديږي	غَدًا
ماده اوښه	الْناقَةِ

فَارْتَقِبْهُمْ	نو هغوی ته انتظار وکړئ
فَتَمَارُوا	هغوی شک وکړ
رَاوِدُوهُ	هغوی هغه یې وړی
فَطَمَسْنَا	مونږ هغوی ړوند کړل
مُذَكِّرٍ	متفکر، پوهېدونکی

عربي	پښتو
عَلَّمَ الْبَيَانَ	هغه ﷺ انسان ته وښود خبرې کول
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانٍ	لمر او سپوږمۍ په یو حساب سره تاویري
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ	تر څو چې ته افراط و نکړې په تله کې
وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ	په تله کې کمی ونکړي
لِلْأَنَامِ	مخلوقاتو لپاره
ذَاتِ الْأَكْمَامِ	پوښ والا (پوښل شوي)
صَلِّصَالٍ	خته
كَالْفَخَّارِ	لکه ګل کاري غوندي
مَارَّجٍ	شغله
الْأَءِ	نعمتونه
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ	هغه ﷺ آزاد کړ دوه بحرونه
يَلْتَقَيْنِ	دواړه یو بل سره مخامخ شي
بَرْزَخٍ	خنډ
لَا يَبْغِينَ	چې دواړه سرغړونه و نکړي

مرغلري	الْوَلُؤُ
سمندري ځناور	الْمَرْجَانُ
بېړۍ	الْجَوَارِ
جیگ کړی دی	الْمُنْشَءُتُ
لکه غرونه	كَالْأَعْلَامِ
فنا کيږي	فَانِ
ډېر زر مونږ به حاضر و	سَنَفْرُغُ
دوه ډلې	الثَّقَلَيْنِ
تېرېدلی شی	تَنْفُذُوا
سېمې	أَفْطَارِ
تاسې نه شي تېرېدلی	لَا تَنْفُذُونَ
د اجازې پرته	إِلَّا بِسُلْطَنِ
شغلي	شَوَاطِئَ
دود، لوگي	نُحَاسٍ
جلا شي	انْشَقَّتِ
گلابي شکه لکه خټينه تېل	وَرْدَةً كَالدِّهَانِ
د هغوی نښو څخه	بِسِيمِهِمْ
جوش شوي اوبه	حَمِيمٍ
گرم، تود	انِ
دوه شاخ لرونکي	ذَوَاتَا أَفْنَانٍ
کوچونه	فُرُشٍ
اېرېنمي ټوټه	إِسْتَبْرَقٍ
د سر زنجیرنو باندې	بِالنَّوَاصِي

تېز رنگی شین رنگ	مُدْهَامَتْنِ
خورا زیاتې روانې وي	نَضَاخَتْنِ
مانی	الْخِيَامِ
هغوی چا نه دي لمس کړي	يَطْمِثُهُنَّ
توشکې	رَفَرَفِ
غالي گاني	عَبْقَرِيَّ
بنکلی	حِسَانِ

پښتو	عربي
پېښ شي	وَقَعَتْ
لاندې راوړل کېږي	خَافِضَةً
ولر زېدل شي	رُجَّتِ
لر زېدل	رَجَا
توټه شي	بُسِيتَ
گرد، دوري	هَبَاءً
خپور شي	مُنْ مَبَّأً
د بني ډلې کسان	أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ
د کين ډلې کسان	أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ
مخکې تللونکي	السَّابِقُونَ
نژدې والا خلک	الْمُقَرَّبُونَ
نعمتونو نه ډک جنت (باغونه)	جَنَّةِ النَّعِيمِ
سينگار شوي کټونه	سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

یو بل ته مخامخ	مُتَقَلِّبِينَ
هلکان	وَلَدَانٍ
غیر فاني، تر آخره	مُخَلِّدُونَ
جگونه	أَبَارِيقَ
نه هغوی سر درد کپړي	لَا يُصَدِّعُونَ
نه هغوی زوف(بی هوشه) کپړي	لَا يُنْزِفُونَ
هغوی خوبنی	يَتَخَيَّرُونَ
د الوتونکی غوبنه	لَحْمِ طَيْرٍ
غټې سترگې درلودونکي حورې	حُورٍ عَيْنٍ
ساتل شوي	الْمَكْنُونِ
بي از غيو ونې	سِدْرٍ مَّخْضُودٍ
د کيليو ونې له کيليو ډکې	طَلْحٍ مَّنْضُودٍ
نه ختمېدونکې سيوري	ظِلٍّ مَّمْدُودٍ
نا محدود شوی	لَا مَقْطُوعَةٍ
بېرته به راپاخول شو	لَمْبَعُوثُونَ
گناه	الْحِنْتِ
نه لاس وهل شوي نجوني	أَبْكَارًا
خلقت	إِنْشَاءً
خورا سوخيدونکي اور	سَمُومٍ
تور لوگي، دود	يَحْمُومٍ
راتول کړل شي	لَمَجْمُوعُونَ
بيا تاسو به ډک کړي	فَمَالِئُونَ

تڙي اوبڻ	الْهِيمَ
تڻتڻڊونڪي	بِمَسْبُوقَيْنَ
تاسو ڪري	تَحْرُثُونَ
نو تاسو ولي پام ونڪر	فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ
تاسي به پاتي شي	فَطَلَّثُمْ
هڀري، تڪه تڪه شوي، Debris	حُطَامًا
حيران	تَفَكَّهُونَ
تاسو خپلو شڪونو ڪي اخته ياست	لَمُعَرَّمُونَ
د باران ورڇي	الْمُزِنِ
ليڙونڪي، واستوونڪي	الْمُنْزِلُونَ
مالگيناڪه	أَجَاأَ
تاسو يي لڳوي، بلوي	تُورُونَ
ورسپڊه	بَلَغَتْ
سوڇيدونڪي	تَصْلِيَةً

پښتو	عربي
څه چي ننوځي په ځمڪي ڪي	مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ
هغه جَلَّه يو حاي ڪري	يُؤَلْجُ

امانت ساتونکي	مُسْتَخْلَفَيْنَ
تياره، ترگمی	الظَّلْمَتِ
مگر ټولو ته	وَكُلًّا
پور ورکوي	يُقْرِضُ
هغه ﷺ ورته څو چنده کوي	فَيُضِعُّهُ
د هغوی نور به ورسره روان وي	يَسْعَى نُورُهُمْ
مونږ ته صبر وکړئ	انْظُرُونَا
مونږ به تر لاسه کړو	نَقْتَبِسُ
شاته لاړ شئ	ارْجِعُوا
وغواړئ	فَالْتَمِسُوا
دېوال	بِسُورِ
دروازه	بَابِ
تاسو ته د خواهيښی دوکه	غَرَّتْكُمْ الْأَمَانِيُّ
درکړل شوي وه	
دوکه ورکوونکی	الْغُرُورُ
ستاسو استوگنځی	مَاوَكُمُ
اصول	الْأَمَدُ
وځنډول	فَطَالَ
کلک شوه	فَقَسَتْ
مونږ جوت کړل	بَيِّنًا
صدقه ورکوونکي	الْمُصَدِّقِينَ
رېښتینان	الصِّدِّيقُونَ

ورڻت	غَيْثٍ
خوشحال ڪي	أَعْجَبَ
هغه وچيري	يَهِيْجُ
زپريزي	مُصْفَرًّا
مونڙ پيدا ڪر	نَبْرًا هَا
شايد ته	لِكَيْلَا
غمجن نه شيءِ	تَأْسُوا
حانته دوڪه ورڪوونڪي	مُخْتَالٍ
سپره، گوشنه	يَخْلُوْنَ
خُواڪ، قوت	بَاسُ
مونڙ واستول	قَقَيْنَا
مهرباني	رَافَةً
رهبانيت	رَهْبَانِيَّةَ
نوبت هغوى راوڙل په هغه ڪي	ابْتَدَعُوْهَا
مونڙ دغه اند نه وو ورڪري	مَا كَتَبْنَهَا
تاسو لاره به ڪوي	تَمْشُوْنَ
دوه برخي	كَفْلَيْنِ

پښتو	عربي
تا (سره) مخالفت ڪوي	تُجَدِّلُكَ

او هغه شکایت کوي	و تَشْتَكِي
ستاسو دواړو مرکي	تَحَاوِرْ كَمَا
هغوی ظاهر تلفظی	يُظْهِرُونَ
هغه څوک	الْأَيَّ
او یو دروغ	وَزُورًا
بېرته ستانه کېږي هغوی	يَعُوْدُونَ
هغوی مخالفت کوي	يُحَادِّثُونَ
الله پاک ثبت کړي دي	أَحْصَهُ اللَّهُ
او هغوی له یاده باستلي	و نَسُوهُ
هغوی پټي خبرې کوي	يَتَنَجَّوْنَ
هغه زیان رسوي هغوی (ته)	بِضَارِهِمْ
تاسو کوټه جوړه کړئ	تَفْسَحُوا
پاس لاړ شه	انْشُرُوا
نو تاسو وړاندیز ورکړئ	فَقْدِمُوا
آیا تاسو ډارېږئ؟	ءَأَشْفَقْتُمْ
هغه هغوی باندې هېر کړي دي	فَأَنْسَهُمْ
شرمېډلي	الْأَذْلَيْنَ
خامخا زه غالب کېږم	لَا غَلِبَنَّ

پښتو	عربي
د هغوی قلعي	حُصُونُهُمْ

او هغه ﷺ واچوی	وَ قَذَفَ
نو عبرت واخلي	فَاعْتَبِرُوا
جلاء وطن	الْجَلَاءِ
هغوی مخالفت وکړ	شَاقُّوا
د کجورو ونه	لَيْبَةً
د هغه ریشې	أَصُولَهَا
الله پاک بېرته جوړ کړ	أَفَاءَ اللَّهُ
تاسو یون پیل کړ	أَوْجَفْتُمْ
آسونه	خَيْلٍ
اوبنان	رِكَابٍ
بنارونه	الْفَرَى
هغوی ووسېدل (مدینه کې)	تَبَوَّءُوا الدَّارَ
وېشل	دَوْلَةَ
غربت، غریبي	خَصَاصَةً
ساتي	يُوقَ
مونږ مخکې کړه	سَبَقُونَا
ډاره، یره	رَهْبَةً
غښتل شوی	مُحَصَّنَةً
د خرابو کارونو پایلې	وَبَالَ
بېشکه چې زه جدا یم	إِنِّي بَرِيءٌ
سبا لپاره	لِغَدٍ
چوپدونکی	مُتَصَدِّعًا
مونږ حاضر وو	نَضْرِبُهَا

پښتو	عربي
تاسو دښمنان شوي يې	عَادَيْتُمْ
تاسو هغوی خپل ملګري نیسي	تَوَلَّوْهُمْ
نو تاسو هغوی وازمایي	فَامْتَحِنُوهُمْ
کافري بنحو سره نکاح	بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ
بيا ستاسو وار دی	فَعَاقَبْتُمْ
نه هغوی زنا کوي	لَا يَزْنِيْنَ

پښتو	عربي
ثناء او صفت بيانوي	سَبَّحَ
څه چې تاسو نه کوي	مَا لَا تَفْعَلُونَ

صَفَا	يو قطار
بُنْيَانٌ مَّرْصُوصٌ	په يو کليک يا محکم شکل يا قلعه
لَمْ تُؤْذُنَنِي	تاسو ولي ماته زيان رسوي
زَاغُوا	هغوی کاره شوه
أَزَاغَ اللَّهُ	الله پاک کاره کړه
بَيْنَ يَدَيَّ	زما مخکي
مِنْ بَعْدِي	زما څخه وروسته
يُدْعَى	هغه بلل شوی دی
لِيُطْفِئُوا	هغوی کڼوي، ختموي
بِأَفْوَاهِهِمْ	په خپلو خولو باندې
مُتِمُّ نُورِهِ	پوره کوونکی دی د خپل نور
لِيُظْهِرَهُ	الله پاک خامخا غالب کوي هغه(دين)
هَلْ أَدْلَكُمُ	آيا تاسو ته زه وښيم
كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ	وشي د الله پاک مرستندويان
عَدُوَّهُمْ	د هغوی دښمنان
فَأَصْبَحُوا ظَهْرَيْنَ	نو هغوی شوه غالب، گټونکي

هغوی باندې بار کړل شوی و	حُمِّلُوا
هغوی هغه يي پورته نه کړ	لَمْ يَحْمِلُوْهَا
د دوی مثال لکه خر دی	كَمَثَلِ الْجِمَارِ
کتابونه	أَسْفَارًا
خو نه هغوی يي خواهش کوي	وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ
تاسو تېنتی	تَفَرُّونَ
تاسو به ستانه شي	تُرَدُّونَ
اذان وشي	نُودِیَ
نو منډه کړی	فَاسْعَوْا
سوداگری	الْبَيْعِ
نو خپور شی	فَانتَشِرُوا
مستي، سرگرمي شي	لَهُوًا
هغوی په منډه لارل	انْفِضُّوا

یو پوښ	جَنَّةٌ
خراب	سَاءَ
هغوي پرې نه پوهېږي	لَا يَفْقَهُونَ
د هغوی تنونه	أَجْسَامُهُمْ
ته واوره د هغوی خبرو ته	تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ
گواکې چې هغوی ودرول شوي وچ لرگي وي	كَأَنَّهُمْ خَشَبٌ مُّسْنَدَةٌ
هر اوچت غږ	كُلَّ صَيْحَةٍ
الله پاک به هغوی تباہ کړي	قَتَلَهُمُ اللَّهُ
هغه ﷺ د مغفرت غوښتنه کوي تاسو لپاره	يَسْتَغْفِرُ لَكُمْ
هغوی خپل سرونه تاو کړل	لَوَّا رُءُوسَهُمْ
هغوی خپور شوه یا جلا شوه	يَنْفَضُّوا
باسي با عزت (خلګ)	لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزَّ
له هغه (بنار څخه) سپک یا غریب خلګ	مِنْهَا الْأَذَلَّ
تاسو غافل نه کړي	لَا تُلْهِكُمْ
تا زه وځنډولم	أَخَّرْتَنِي
نو زه به صدقه ورکړم	فَأَصَدَّقَ

عربي	پښتو
وَمَا تَعْلَمُونَ	او څه چې ښکاره دي
عَلَيْهِمْ بِذَاتِ الصُّدُورِ	هغه الله پاک خبر دی څه چې په سینو کې دي
وَبَالَ أَمْرِ هُمْ	او د هغوی کارونو پایلې
يَسِيرٌ	آسانه
وَتَصَفَحُوا	او تاسو تېر شي
وَتَغْفِرُوا	او تاسو وبخښي
فِتْنَةً ²⁵	یوه آزموینه
وَمَنْ يُوقَ	او څوک چې وژغورل شو
شَحَّ	حرص

عربي	پښتو
وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ	او تاسو عدت وشمېرئ
لَا تَدْرِي	ته نه پوهېږي
يُحْدِثُ	هغه ﷺ راوړي
أَوْ فَارِقُوهُنَّ	یا تاسو هغوی څخه بېل شئ
ذَوِي	دوه سړي
مَخْرَجًا	د وتلو لاره
قَدْرًا	اندازې باندې
وَالْأَيُّىَ عَسَنَ	هغه ښځې نا هېلې شوي دي

المَحِيضِ	مياشتنی ناروغی، حیض
-----------	---------------------

عربي	پښتو
لِمَا تُحَرِّمُ	تا ولي حرام کړ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ	خه چې درته الله پاک حلال کړی
تَبْتَغِي مَرْضَاتِ أَزْوَاجِكَ	غواړې د خپل ښځې خوشحالي
تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ	ستاسو د قسمونو حلال والی
بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا	خپل په ښځو کې یوې ته خبره (وویلې)
نَبَّأَتْ بِهِ	هغې خبر ورکړ د هغه په هکله
أَظْهَرَهُ اللَّهُ	الله پاک څرګند کړ
عَرَّفَ بَعْضَهُ	(الله پاک) هغه ﷺ ته وښود د هغه (خبرې) یوه برخه
صَغَتْ قُلُوبُكُمَا	ستاسو دواړو زړونه مایلي شوي دي
ظَهَرَ	مرستندویان
إِنْ طَلَّقَنَّ	که هغه ﷺ تاسې ټولي طلاقې کړي
مُسْلِمَتٍ	مسلمانانې

مؤمنانې	مُؤْمِنَاتٍ
فرمانبردارې	قَتِنَتِ
توبه کوونکې	تَعَبَّتِ
بنده گانې	عَبِدَتِ
روژه نېونکې	سَعَدَتْ
مخکې نه واده شوې	تَثَبَّتِ
وساتې	قُورَا
سخت خويه	غَلَاظِ
قوتناک	شِدَادُ
خالصه توبه	تَوْبَةً نَّصُوحًا
د هغوی نور به روان وي	نُورُهُمْ يَسْعَى
د هغوی بني لاس ته	بِأَيْمَانِهِمْ
مونږ لپاره بشپړ کړه	أَتَمُّ لَنَا
هغوی باندې سختي کوه	وَاعْلَظْ عَلَيْهِمْ
هغوی دواړو هغوی دواړو سره غداري وکړه	فَخَانَتْهُمَا
هغوی دواړه گټه وانغستله	فَلَمْ يُغْنِيَا
ما وژ غوره	نَجِّنِي
هغې وساتله خپل شرم خای	أَحْصَنْتَ فَرْجَهَا
مونږ پو کړ	فَنَفَخْنَا
او هغې (حقيقت) ومنله	وَ صَدَّقَتْ
او خپل کتابونه	و كُتُبِهِ

پښتو	عربي
سر په سر، د يو بل پاڅه	طِبَاقًا
عيب، كمى، خلل	تَفُوتٍ
بې نظمې، كميانې	فُطُورٍ
ستړې	حَسِيرٌ
گروپونه، چراغونه	بِمَصَابِيحَ
تو غنډيزونه	رُجُومًا
او هغه جوشپړي	وَّ هِيَ تَفُورُ
نژدې به وي چې دوى	تَكَادُ تَمَيِّزُ
وچوپړي	
هغوى اعتراف وكړ	فَاعْتَرَفُوا
نو لري د شي	فَسُحِقًا
تابع	ذَلُولًا
نو لاره وكړي	فَامَشُوا
د دې په اوږو (لاري)	مَنَاقِبَهَا
او هغه ﷺ لور ته پاڅېدل دي	وَ إِلَيْهِ النَّشُورُ
آيا تاسو د امن احساس كوي	ءَأَمِنْتُمْ
چې هغه ﷺ تاسو ننباسي	أَنْ يَخْشَفَ بِكُمْ
نو كله چې هغه وخورېږي	فَإِذَا هِيَ تَمُورُ
زما انكار (عذاب)	نَكِيرٍ
كله چې الوتونكي خپل	صَفَتٍ
وزري باسي	
او ټولوي يې	وَّ يَقْبِضَنَّ

بلکي هغوی اسرار کوي	بَلْ لَّجُّوا
تکبر، ويار	عُتُو
نفرت	نُفُور
غورخول شوی	مُكِبًّا
سیده	سَوِيًّا
ذهن	وَالْأَفْئِدَةَ
هغه ﷺ تاسو يي زيات کړي	ذَرَاكُمْ
نزدې (عذاب)	زُلْفَةً
غمجنه، بد شکله	سِيِّئَاتٍ
تاسو دعوت کپړي	تَدْعُونَ
نو څوک ژ غوري	فَمَنْ يُجِيرُ
بنکته تللي (ستاسو اوبه)	غَوْرًا
رواني	مَّعِينٍ

پښتو	عربي
قسم دی په قلم	وَ الْقَلَمِ
او څه چې هغوی ليکي	وَ مَا يَسْطُرُونَ
يو لېونی	بِمَجْنُونٍ
نه خلاصېدونکي	غَيْرَ مَمْنُونٍ

لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ	یقیناً د لویو اخلاقو باندې (څښتن) یې
الْمَفْتُونُ	لېونی
وَدُّوا	هغوی خواش کوي
تَذْهِنُ	ته همغږی شي
كُلَّ حَلَّافٍ	هر قسم خوړونکي
هَمَّازٍ	تور لگوونکي
مَشَاءٍ بِنَمِيمٍ	د غیبت ته تلونکي
عُتْلَمَ	ظالم
زَنِيمٍ	بد اصله، خراب
ذَا مَالٍ وَ بَنِينَ	د مال او د زامنو څښتن
سَنَسِمُهُ عَلَى	ډېر زر به مونږ هغه باندې داغ(نښه) کېږدو
الْخُرْطُومَ	پزه
بَلَّوْنَهُمْ	مونږ هغوی و آزمایل
لَيَصْرِمُنَّهَا	خامخا هغه باغ به ورېږي
وَ لَا يَسْتَنْتُونَنَ	هغوی استثناء نه کوله(انشالله یې و نه ویل)
فَطَافَ	نو راغی
طَآءَفَ	مصیبت، فاجعه
وَ هُمْ نَاءٍ مُّوْنٍ	او هغوی وېده وه
فَاصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ	نو هغوی شو لکه رېږل شوی

نو هغوی یو بل ته غږ وکړ	فَتَنَادُوا
تاسو وختي لار شئ	اغْدُوا
رېبل کوونکي	صَرِمِينَ
نو هغوی روان شوه	فَانْطَلَقُوا
یو بل سره پس پسکي کولې	يَتَخَفَتُونَ
نه ننوځي هغه ته	لَا يَدْخُلْنَهَا
هوډ سره	عَلَى حَرْدٍ
د هغوی درميانه یو	أَوْسَطَهُمْ
ولې نه تاسو صفتونه و نه کړه (الله پاک ته)	لَوْ لَا تُسَبِّحُونَ
تاسو لولې	تَذْرُسُونَ
تاسو ټاکي، خوښوي	تَخَيَّرُونَ
ضامن	زَعِيمٌ
پنډی	سَاقٍ
پوښوي هغوی	تَرَاهُهُمْ
روغ	سَلِمُونَ
ډېر زر به مونږ هغوی رو رو راوښو	سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
او زه مهلت ورکوم	وَأَمْلِي
بوج ورباندې شوي	مُتَقَلِّونَ
کب	الْحُوتِ

مَكْظُومٌ	غمجن، خفه
لُنْبِذٌ بِالْعَرَاءِ	هغه به خامخا غورخول شوی وو په سپره پگر کې
مَذْمُومٌ	ملامت
فَاجْتَبَهُ ²⁶	نو الله پاک هغه وټاکي
لَيُزْلِقُونَكَ	هغوی خامخا تا خويوي

عربي	پښتو
الْحَاقَّةُ	(قيامت) کېدونکي دی
عَاتِيَةٌ	له حده وتونکي (باد)
حُسُومًا	پرته له دمي، متواتر
صَرَ عِي	پراته
أَعْجَازُ	تنه د کجوري
خَاوِيَةٌ	تش
بِالْخَاطِئَةِ	په گناه سره
رَّابِيَةٌ	ډېر سخت
طَغَا الْمَاءُ	اوبه روانې شوې
الْجَارِيَةِ	په بېړۍ کې روان
وَّ تَعِيَهَا	او ياد به ساتي هغه
وَّاعِيَةٌ	ياد ساتونکي

۲۲. فَاجْتَبَهُ له اجتنبا څخه اغېستل شوی دی چې معنا يې ټاکل دي او اصطفی معنا خوينول دي، نو ځکه مونږ حضرت محمد ﷺ په مصطفى هم يادوو چې معنا يې خوش کرل شوی دی. نو د دې دواړو ترمنځ توپير به په انگرېزي ژبې باندې ځانونه به پوه کړو په انگرېزي کې مونږ سره «Choice» چې معنا اصطفی ورکوي او «selection» معنا اجتنبا ورکوي يعنې ټاکل.

کمزوره	وَ اِهِيَّةٌ
د هغه ګوت کې	اَرْجَائِهَا
راز	خَافِيَةً
د هغه شاخونه يو بل په باندې	فُطُوْفَهَا
ماضي ورځې	الْاَيَّامِ الْخَالِيَةِ
پای	الْقَاضِيَةِ
اتګری ورته واچوی	فَعَلُّوْهُ
د هغه (زنزیر) اوږد والی	ذَرْعُهَا
ګز	ذِرَاعًا
واچوي ورته	فَاسْلُكُوْهُ
زخم، ټپ	غَسْلَيْنِ
هغه ځان نه خبره جوړوي	تَقَوَّلَ
غاړه	الْوَتَيْنِ
مخه نیونکي	حَجْرَيْنِ

پښتو	عربي
رعايت کونکي	رَعُونَ
بېړه کونکي	مُهْطِعِينَ
دوه ډلې	عَرَيْنَ
مخکې تلونکي	بِمَسْبُوقَيْنَ

الْأَجْدَاثِ	قبرونه
سِرَاعًا	په منډه
نُصِبٍ	بت
يُؤْفِضُونَ	هغوی په منډه کې وي
دَافِعٌ	لرې کوونکی
ذِي الْمَعَارِجِ	د بره تلونکی لارې مالک
تَعْرِجُ	بره ځي
خَمْسِينَ	پنځوس زره
صَاحِبَتِهِ	د هغه ښځه
فَصِيلَتِهِ	نژدې خپلوان
لَظَى	سخته شغله
نَزَاعَةً لِّشَوَى	د سر پوستکی شکونکی
فَأَوْعَى	زېرمه يې کړل
هَلُوعًا	تادي کې
جَزُوعًا	پرېشان
مَنُوعًا	ځان ته يې ساتي بل چاته يې نه ورکوي
مُشْفِقُونَ	يرېدلي

پښتو	عربي
د ټولو مخکې، علني توگه	جَهَارًا
په پټۍ سره	إِسْرَارًا
ډېر باران	مَذَرَارًا
مرحلي	أَطْوَارًا
هغه تاسو بېرته ستڼوي	يُعِيدُكُمْ
پراخ، وسيع	بِسَاطًا
تاسو خامخا سفر وکړې	لِتَسْلُكُوا
پراخ	فِجَاجًا
ټاټوبی	دَيَّارًا
او هغوی پیدا نه کړي	وَلَا يَلِدُوا

پښتو	عربي
بڼه	صَاحِبَةً
زمونږ نا لوستي، کمعقلان	سَفِيهُنَا
سرغړوني خبرې	شَطَطًا
گناه پېټی	رَهَقًا
چوکېداران	حَرَسًا

تیار پہ انتظار کی	رَّصَدًا
بیلابل	قَدَدًا
پہ تہنہ کی، پہ الوتنہ کی	هَرَبًا
توان، کمی، حق تلفی	بَخْسًا
پپتی	رَهَقًا
حق خخہ مخ ارونکی	الْقِسْطُونَ
هغوی هوڊ وکر	تَحَرُّوا
خورا ڀڀري	غَدَقًا
سخت	صَعَدًا
گنہ گونہ	لِبَدًا
پناه حای	مُلْتَحَدًا
اوردہ مودہ	أَمَدًا

پښتو	عربي
د قرآن تلاوت په ترتيب سره	تَرْتِيلاً
بره ختل	نَاشِئَةً
قوي، اغېزناکه	وَطًا
قربان کره خپل حان	تَبَتَّلَ
هغوی لري کره	وَاهْجُرْهُمْ
زنزیرونه	أَنكَالًا

خفک کوونکی	ذَاغُصَّةٍ
لکه خاوری لاندی تبتیری	كَثِيبًا مَّهِيلًا
سخت، مضبوط	وَبَيْلًا
سپین و پسته	شَيْبًا
تاسو هغه شمېرې	تُحْصُوهُ

پښتو	عربي
نا پاكي	الرُّجْزَ
ډېرې تمې كول	تَسْتَكْثِرُ
شپېلۍ	النَّاقُورِ
سخته	عَسِيرٌ
يوازي	وَحِيدًا
خورا زيات	مَّمْدُودًا
آساني، هوساينه	تَمْهِيدًا
ډېر زر به زه په هغه بوج اچوم	سَأُزْهِقُهُ
کاپي شوی	يُؤَثِّرُ
دوزخ	سَقَرَ

سوخوونکی	لَوَّاحَةٌ
روبنانه شي	أَسْفَرَ
څه تاسو دلته راوړلي	مَا سَلَكَكُمْ
ډار شوي	مُسْتَنْفِرَةٌ
په تېښته کې	فَرَّتْ
زمری	قَسُورَةٌ

پښتو	عربي
ځان ملامت کول	الْلَّوَامَةُ
مونږ جوړوو	نُسَوَّى
هغه خامخا دروغ وگڼي	لِيَفْجُرَ
هغه نه مخکې	أَمَامَهُ
او سپوږمۍ خسوف شي، د لمر وړانگې اغېز لاندې شي	خَسَفَ الْقَمَرُ
د تېښتې لاره	المَفَرُ
تېښته نشته، د پناه ځای نشته	لَا وَزَرَ

المُسْتَقَرُّ	آخري حای، ابدی حای
مَعَاذِيرُهُ	د هغه پلمې
نَاصِرَةٌ ^{٢٨}	روښانه، ځلانده
بَاسِرَةٌ ^{٢٨}	سپېره، تک تور
فَاقِرَةٌ ^{٢٨}	ملا ماتېدل
التَّرَاقِي	د غاړې او اوځې هډوکي
رَاقٍ	درملنه
الفِرَاقُ	بېلېدل
التَّقَاتِ	قاتېدل
السَّاقُ	پښه
المَسَاقُ	لرې کول
يَتَمَطَّى	په غرور سره لاره کول
أَوَّلَى	افسوس
سُدَى	بې حسابې
يُؤْمَنَى	انزال شوی، وتل شوی

پښتو	عربي
نا شکر، کبرجن	کَفُورًا
ابرېښم	حَرِيرًا
يخني	زَمْهَرِيرًا
خورا زياتي	تَفْجِيرًا
قسمونه	نَذْر
خواره شي	مُسْتَطِيرًا
سخته، کړاوونو څخه ډکه	عَبُوسًا
غمجنه، بد مرغی څخه ډکه	قَمْطَرِيرًا
هغه ﷺ هغوی ته ورکوي	وَلَقَّهْم
شيشي	قَوَارِيرًا
مرغلري	لَوْلَا
نرم، نازک ابرېښم کالي	سُنْدُس
اطلس، دېبا جامي	اِسْتَبْرَق

پښتو	عربي
قسم دی په هواگانو چې یو له بل پسې راوښي دي	وَالْمُرْسَلَتِ عُرْفًا
قسم دی (په هغه هواگانو) چې په تېزۍ سره ځي	وَالْعَصِيفَتِ عَصْفًا

قسم دی (په هغه هواگانو) چې خپرېږي لري	وَّ النَّشِيرَاتِ نَشْرًا
قسم دی (په هغه هواگانو) چې جلا کېږي	فَالْفِرْقَتِ فَرْقًا
نو هغه چې راوړي لاندې نصیحت (قرآن)	فَالْمُلْقِيَتْ ذِكْرًا
ثبوت	عُذْرًا
تاسو سره ژمنه شوې	تُوْ عَدُوْنَ
بې نوره شي، بې خلا شي	طَمِسَتْ
	فُرِجَتْ
خاوري خاوري شي	نُسِفَتْ
راتول شي يو ټاکل شوی وخت کې	أَقِئَتْ
خنډول شوی دی	أَجِلَتْ
د پرېکړې ورځ ته	لِيَوْمِ الْفَصْلِ
مونږ هلاک کوو پخواني خلک	نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ
مونږ د هغوی پسې نورو (ته راځو)	نُتَبِعُهُمُ الْآخَرِينَ
با امنه ځای	قَرَارِ مَكِينٍ
تر معلوم وخته پورې	إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ
مونږ برابر وو، اندازه کوو	فَقَدَّرْنَا
جمع ساتونکی	كِفَاتًا

جیگ	شَمِخَتْ
مونږ تاسو باندې څکوو	أَسْقَيْنُكُمْ
خوږې	فُرَاتًا
مخکې راشئ	انْطَلِقُوا
درې ستونو والا	ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ
نه یخ سیوری	لَا ظِلِيلٍ
سپر غی لکه مانی	بِشَرِّرٍ كَالْقَصْرِ
زېږ اوښان	جِئْتُ صُفْرًا
هغوی خبرې نه کوي	لَا يَنْطِقُونَ
او اجازت نه ورکول کېږي	وَلَا يُؤْذَنُ
نو هغوی پلمې کوي	فَيَعْتَذِرُونَ
او مزي وکړې لږ ذره	وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا

پښتو	عربي
څه په هکله	عَمَّ
يو خبر په هکله	عَنِ النَّبَاِ
اختلاف کوونکي	مُخْتَلِفُونَ
فرش، هواره	مِهْدًا
ستاسو خوب آرام کولو (لپاره)	نَوْمَكُمْ سُبَاتًا
لباس، پوښ، پټول	لِبَاسًا
روزی لتول	مَعَاشًا

سِرَاجًا وَهَّاجًا	خُلانده ډيوه
المُعْصِرَاتِ	باراني وړېځي
مَاءً ثَجَّاجًا	ډېر تويېدونکي اوبه
الْفَافَا	ډېلې پانې
يَوْمَ الْفَصْلِ	د پرېکړې ورځ
مِيقَاتًا	مقرر شوی
يُنْفَخُ فِي الصُّورِ	پو کرل شي په شپېلۍ کې
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا	نو تاسو به راځي ډلې ډلې
سَرَابًا	سراب،
مِرْصَادًا	په انتظار کې دی
لِلطَّاغِينَ مَابًا	سرغړونکو لپاره د راستون ځای
لَبِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا	هغوی به پاتې شي مودې مودې په هغه کې
بَرْدًا	يخوالی
غَسَّاقًا	د ټپونو زوي يا چاپونه
جَزَاءً وَفَاقًا	بدله موافقي سره
أَخْصَيْنَهُ	مونږ شمېرلی دی هغه
مَفَازًا	برياليټوب
حَدَائِقَ	باغونه
وَ أَغْنَابًا	او انگورونه دي
وَ كَوَاعِبَ أَثَرَابًا	هراړخيزې پېغلې او همزولې
وَ كَأْسًا دِهَاقًا	او ډک جام، پياله
كَذَّبًا	دروغ
عَطَاءً	يو سوغات

خبري کول	خِطَابًا
سمه، حقه خبره	صَوَابًا
سړی	الْمَرْءُ

پښتو	عربي
قسم دی په هغو فرشتو (باستونکي) چې روح په سختی څخه باسي (چې غرغیري باسي روح)	وَ النَّازِعَاتِ غَرْقًا
قسم دی په هغو فرشتو (خلاصونکي) چې په آسانی او نرمی سره روح باسي	وَ النَّشِيطَاتِ نَشْطًا
او قسم دی په هغو فرشتو (ګړندي تللونکي) چې ګړندي سره راوښکي	وَ السَّابِحَاتِ سَبْحًا
نو بیا هغه فرشتې (مخکې کېدونکي) یو له بل څخه مخکې کېدل	فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا
منصوبه جوړونکي هغه فرشتې چې د یو کار منصوبه جوړوي	فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا
خوځیږي خوځېدونکي	تَرْجُفُ الرَّاجِفَةِ
د هغه پسې راځي ورپسې راتلونکي	تَتَّبَعُهَا الرَّادِفَةُ
رېږدونکي	وَاجِفَةٌ
کښته، عاجزي	خَاشِعَةٌ
راستون به شو خپل لومړنی حالت ته	لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ
رژېدونکي، بوسیده هډوکي	عِظَامًا نَّخِرَةً
زیانمنه راستنېدنه به وي	كَرَّةٍ خَاسِرَةٍ
دغه یوه چغه ده	هِيَ زَجْرَةٌ
په ډګر، میدان کې وي	بِالسَّاهِرَةِ

ته پاک شي	تَزَكَّى
نو ته وډار شوي	فَتَّخَشَى
عذاب، سزا	نَكَالَ
خلقت	خَلَقًا
هغه ﷺ د هغه چټ لوړ کرل	رَفَعَ سَمَكَهَا
د هغه شپه يې تياره کړه	أَغْطَشَ لَيْلَهَا
رڼا	ضُحَاهَا
هواره کړه	دَحَاهَا ²⁷
د هغه (خمي څخه) واښه	مَرَّعَهَا
او د هغه غرونه يې کلک وټکول	وَالْجِبَالُ أَرْسَاهَا
غټ آفت (قيامت)	الطَّامَّةُ الْكُبْرَى
او څرگند شي دوزخ	وَبُرْزَتِ الْجَحِيمُ
او هغه د دنيا ژوند ته ترجيح ورکړ	وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
درېدل	مَقَامَ
د هغه راتگ (قيامت)	مُرْسَاهَا
د هغه ﷺ (د علم) انتها ده	مُنْتَهَاهَا

پښتو

عربي

۲۲. دحها هگی ته هم ویل کېږي، په دغه آیت کې الله پاک د خمي شکل په اړه فرمایي چې خمي یې بیا لکه هگی جوړه کړه، څنگه چې نن ساینس دانان کشف کړی دی چې د خمي شکل لکه د شتر مرغ هگی په شان دی.

هغه خپل تندى په غوسه ونیوی	عَبَسَ 28
او ته څه خبر کړی یې	وَمَا يُدْرِيكَ
شاید چې هغه ځان پاک کړي	لَعَلَّهُ يَزْكِي
هغه پند به واخلي	يَذْكُرُ
نو هغه به له پند څخه گټه واخلي	فَتَنْفَعُهُ الذِّكْرَى
اړتیا یې نه لري	اسْتَغْنَى
ته توجه ورکوي	تَصَدَّى
ته غافل یې	تَلَهَّى
باعزته پانې	صُحُفٌ مُّكْرَمَةٌ
پورته کړی شوي، پاکي کړی شوي	مَرْفُوعَةٌ مُّطَهَّرَةٌ
د لیکوالانو (ملايکي) لاسونو کې	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ
عزتمن دي، ډېر نېک دي	كِرَامٍ بَرَرَةٍ
بيا يې هغه اندازه کړی دی	فَقَدَّرَهُ
بيا يې په قبر کې کېښود	فَأَقْبَرَهُ
ترڅو هغه کار نه دی بشپړ کړی	لَمَّا يَقْضِ
مونږ خبرې کړله ځمکه خبرول	شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا

ترکاریانی	قَضَبًا
او گن باغونه	وَ حَدَائِقَ غُلْبًا
وابنه، گیاه	أَبًا
سخت آواز	الصَّاخَّةُ
یو حالت وی	شَانٌ ^{۲۸}
خلاند، روبنانه	مُسْفِرَةٌ ^{۲۸}
خاندی به	ضَاحِكَةٌ ^{۲۸}
خوشحاله به وی له خوشحالی خبر څخه	مُسْتَبْشِرَةٌ ^{۲۸}
گرد، دوری	غَبْرَةٌ ^{۲۸}
د هغوی (مخونه) توروالی به پت کری وی	تَرْهَقَهَا قَتْرَةٌ ^{۲۸}
بد کاران، فاجران	الْفَجَرَةُ

پښتو	عربي
ونغبنتل شي، بې نوره شي	كُورَتْ
راولوپړي، تیت شي	انْكَدَرَتْ
روان کرل شي	سُيِّرَتْ
اوبناني له پام څخه وغورخول شي	الْعِشَارُ عَطِلَتْ ^{۲۹}

۲۵. په مکه کې د اوبناني ارزښت دومره وو څونه چې د نن سبا تېسلا موټر ارزښت دی، نو ځکه الله پاک د دغې مثال ورکړ، مراد یې دا دی چې په قیامت په ورځ د ارزښتناکو شیانو به له پام څخه به وغورځول شي.

وَحْشِي خُناور راتول کرل شي	الْوَحْشُ حُشِرَتْ
(لکه اور په شان) بل کری شي	سُجِرَتْ
نفسونه جوړه کرل شي	النَّفْسُ زُوِّجَتْ
ژوندی خښه کری جنې خڅه پوښتنه وشي	الْمَوءُودَةُ سُئِلَتْ
پانې (اعمال نامې) خلاصې کری شي	الصُّحُفُ نُشِرَتْ
(د آسمان پرده) ووېستل شي	كُشِطَتْ
لمبې کری شي	سُعِرَتْ
نزدې کرل شي	أَزْلِفَتْ
حاضر کړي دي	أَحْضَرَتْ
بېرته راگرځېدونکې دی	بِالْخُنُسِ ³⁰
په روانو پټېدونکو باندې	الجَوَارِ الْكُنُسُ
تیاره شي	عَسَعَسَ
بخیل	بِضَنِينٍ

پښتو	عربي
جدا شي	انْفَطَرَتْ

راولوپړي، تیت شي	انْتَرَتْ
بلي کړل شي	فُجِرَتْ
بيا هغه ﷺ ته يې يوځای کړې	رَجَبَكَ
دوه عزتمندي ليکوالان	كِرَامًا كَاتِبِينَ ³¹

پښتو	عربي
تله کې لږ ورکونکي	مُطَفِّفِينَ
هغوی پوره اخلي	يَسْتَوْفُونَ
هغوی کموي	يُخْسِرُونَ
د گناهونو عمل نامه	سَجِّينَ
تاپه وهل شوی، راجستر شوی	مَرْقُومٌ
سرغړونکی، گناه کار	مُعْتَدٍ اٰثِمٍ
زنګ وهلی دی	رَانَ
هغوی خامخا جدا کړل شوي دي	لَمَخْجُوبُونَ
د ښېگنې عمل نامه	عَلَيْنَ

په بڼه توگه سرپوخ کړل شوی شراب	رَحِيقٍ مَخْتُومٍ
نو هلې ځلې وکړه	فَأَيَّتَافَسِ
هلې ځلې کوونکي	مُتَتَافِسُونَ
خوښبو، بې د مشکو	مِسْكٍ
د هغه حل يې	مِزَاجُهُ
هغوی سترگې وې، په ملنډې باندي گوري	يَتَغَامَزُونَ
کوچونه	الْأَرَائِكِ

پښتو	عربي
جدا شي	انْشَقَّتْ
امر پرې وشو	حُقَّتْ
اوږده کړل شوه	مُدَّتْ
تښه شوه	تَخَلَّتْ
زيارکښ	كَادِحٌ
خوشحاله	مَسْرُورًا

تباهي	تُبُورًا
هغه هېڅکله نه ستانه کېږي	لَنْ يَحُورَ
هغه ونغښتل شي	وَسَقَ
پوره شي	اتَّسَقَ
تاسو به خامخا روان شي	لَتَرْكَبَنَّ
هغوی زېرمه کوي	يُوعُونَ

پښتو	عربي
برجونه درلودونکی	ذَاتِ الْبُرُوجِ ³²
ژمنه کړل شوي	الْمَوْعُودِ
په څه باندې چې شاهدي ورکړل کېږي	مَشْهُودِ
د کندی کولو خلک	أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ³³
تېلو څخه پک	ذَاتِ الْوَقُودِ

٣١. دلته د برجونو مطلب له مدارونو څخه دی په انگرېزي کې ورته Orbits بولل کېږي نو هره سياره خپل مدار باندې تاوېږي.

٣٢. دا هغه خلک وه چې د يمن پاچاه ذو نواس لخوا سوځول او د شکنجې لاندې شوي وه، زمونږ د پيغمبر زوکړې څخه څو پېړۍ مخکې د هيمبارټ سلطنت لخوا دغه خلکو سره يې ظلم کړی او دا سلطنت د يهوديانو په لاس کې وه او پاچاه يې هم يهودی ؤ او دا خلک د عيسی عليه السلام پيروان وه خو ځنګه چې تاسو ته څرګنده ده دغو خلک عيسی عليه السلام پيغمبر ګڼه نو ځکه بايد ورته مسلمانان ووايو ځکه چې لوموني عيسويان مسلمانان وه.

فُعُودٌ	ناست وه
شُهُودٌ	شاهدان
وَ مَا نَقْمُوا	او هغوی کرکه نه کوله
فَتَنُوا	هغوی ظلم وکر
عَذَابُ الْحَرِيقِ	سوځېدونکی عذاب
بَطْشٍ	غچ، سزا
يُبْدِيْ وَيُعِيْدُ	هغه ﷻ ژوندی کوي او بېرته بيا ژوندی کوي
الْوُدُوْدُ	مینه کوونکی

عربي	پښتو
وَ الطَّارِقُ	قسم دی په د شپې راتلونکی باندې
التَّاقِبُ	ځلېدونکی
دَافِقٍ	وتل شوی
الصُّلْبِ وَ التَّرَائِبِ	شاته هډوکی (نخاع شوکی) او قبر غي

رازونه	السَّرَائِرُ
چوږدونکي	ذَاتِ الصَّدْعِ
توکي	الْهَزْلِ
مهلت ورکړه	فَمَهْلٍ
لږ وخت لپاره	رُويْدًا

پښتو	عربي
چراگاه، چمن خاړويو گرځولو لپاره	الْمَرْعَى
تور واښه، غنمو رېپلو نه وروسته چې بوټي پاتې کېږي هغه ته غنّاء وايي	غُنَّاءَ أَحْوَى
او لري کوي هغه	وَ يَتَجَنَّبُهَا
هغه بريالي شو	أَفْلَحَ
تاسو ترجېح ورکوله	تُؤَثِّرُونَ

پښتو	عربي
------	------

تکونکی ورځ	الْغَاشِيَّةُ
ستري ستومانه	عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ
جوشي شوي	ءَانِيَةً
اغزي	ضَرِيعٌ
نه ورته قوت ورکوي	لَّا يُسْمِنُ
خوشحاله	نَاعِمَةً
ناوري خبري	لَغِيَّةً
اوچت کتونه	سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ
او خپل (خي کي) کپنودل شوي پيالي	أَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ
په قنار کي منظم (کپنودل شوي) غالي گاني	نَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ
هواړي کرل شوي فرشونه	زَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ
اوبنان	الْأَيْلِ
ذمه وار	بِمُصَيِّرٍ

پښتو	عربي
جفت	الشفع

طاق	الوثر
هغه تېره شي	يَسِر
هغو لپاره چې عقل څخه کار اخلي	لِذِي حَجَرٍ
د اوږده پايو څښتنان	ذَاتِ الْعِمَادِ
هغوی تراشولي	جَابُوا
مېخونو څښتن	ذِي الْأَوْتَادِ
مينې سره، خورا زيات	حُبًّا جَمًّا
مسطح کرل شي	دُكَّتِ

پښتو	عربي
حلال، جايز	حَلٌّ
کړاونو کې يو کس اچول چې مبارزه وکړي	كَبِدٍ
خورا زيات	لُبَدًا
دوه شونډې	شَفَتَيْنِ
دوه لارې	نَجْدَيْنِ
هغه هڅه ونکړه	لَا افْتَحَمَ
واډي	عَقَبَةً

فَكُّ	آزاد کړه
ذِي مَسْغَبَةٍ	د لوږې ورځ
ذَامَقْرَبَةٍ	خپلوان
ذَا مَثْرَبَةٍ	په خاورو ککړ
مُؤَصَّدَةٌ	ورباندي سرپوخ بند کړل شوی

عربي	پښتو
تَلَّهَا	هغې پسې روانه شوه
جَلَّى	روښانه
طَحَى	اواره شوه
دَسَّى	هغه خښ کړ
سُقِّيَ	وڅکه
دَمَدَمَ	وران يې کړ
عُقْبَى	پايلى

عربي	پښتو
شَتَّى	خپاره شوي، جدا

سختي	عُسْرِي
هلاک شو	تَرَدِّي
ډېر سوځېدونکي	تَلْظِي
ډېر بد	أَشْقِي
ډېر پرهېزگار	أَثْقِي

پښتو	عربي
د ورځي رڼا	ضُحَى
تیاره شي	سَجَى
هغه ﷺ ته يې پرېښودلی نه يې	مَا وَدَّعَ
هغه ﷺ خفه شوی نه دی	مَا قَلَى
غریب، بې سرپرسته	عَائِلًا
په قهر مه اوسه	لَا تَقْهَرْ
لري کوه مه، تېله کوه مه	لَا تَنْهَرْ
بیان کړه	حَدَّثْ

پښتو	عربي
------	------

مُونِر لَرِي كِر	وَضَعْنَا
وَرَمِين	أَنْقَضَ
سَتَا مَلَا	ظَهَرَكَ
زِيَار وَبَاسَه	إِنْصَبَ
رَجحان وِكِرِه	إِرْغَبَ

پښتو	عربي
انځير	تَيْن
اعلى درجه	تَقْوِيم
ټيټ رتبه	أَسْفَلَ
ټيټ رتبې خلک	سَافِلِينَ

پښتو	عربي
ووايه	إِقْرَأْ
غوټه شوې وينه	عَلَقِ
هغه وبنود	عَلَّمَ
هغه نه پوهېدی	لَمْ يَعْلَمْ
انسان خامخا سرغړونه کوي	لَيَطْغَى

هغه ځان ويني	رَّاهُ
ستنبډل	الرُّجْعِي
هغه منع کوي	يَنْهَى
يو بنده	عَبْدًا
کله چې هغه مونځ وکړي	إِذَا صَلَّى
هغه امر کوي په تقوى	أَمَرَ بِالتَّقْوَى
کړی	نَاصِيَّةٍ
نو هغه غږ کوي خپل شرکانو ته	فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ

پښتو	عربي
بېشکه چې مونږ	إِنَّا
مونږ نازل کړ هغه (قرآن)	أَنْزَلْنَاهُ
قدر شپه کې	فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ
بهتره دی	خَيْرٌ
له زرو میاشتو څخه	مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ
فرشتې او جبرئیل کښته کېږي	تَنْزِيلُ الْمَلَكَةِ وَ الرُّوحُ
د هغوی رب په خوبه	بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
کار	أَمْرٍ
سلامتي	سَلَامٌ
رښتین گهیځ	مَطْلَعِ الْفَجْرِ

پښتو	عربي
بېلېدونکي، جلا کېدونکي	مُنْفَكِينَ
صحيح	قِيَمَةٌ
بد مخلوقات	شَرُّ الْبَرِيَّةِ
ښه مخلوقات	خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

پښتو	عربي
وښورول شي	زُلْزِلَتْ
حُکمه وباسي	أَخْرَجَتْ الْأَرْضُ
خپل بوج	أَثْقَالَهَا
څه چل وشو	مَا لَهَا
حُکمه	بِأَنَّ
وحی کړی	أَوْحَى
ډلې	أَشْتَاتًا

پښتو	عربي
نو ننوځي	فَوَسَطْنَ
په ډله کې	فِي جَمْعًا
مال، شتمنی	الْخَيْرِ

نا شکره	لَكُنُودٌ
پاخول شي	بُعْثَرٌ
جوت شي	حُصِّلَ
په سينو کې	فِي الصُّدُورِ

پښتو	عربي
لکه چينډڅي	كَالْفَرَّاشِ
خپور شي	الْمَبْثُوثِ
لکه باد وهله مالوچ	كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ
دروند، وزمين	تَقَلَّتْ
سپک	خَفَّتْ
ژوند	عَيْشَةٍ
د هغه استوگنځی	فَأْمُهُ
ډېر تود	حَامِيَّةٌ

پښتو	عربي
تاسو زياتوالی گمراه کړي ياست	أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ
وگرځېدلي تاسو	زُرْتُمْ
قبرونه	الْمَقَابِرَ
تاسو به پوه شي	تَعْلَمُونَ
که	لَوْ

تاسو به خامخا وگوري	لَتَرُونَّ
دوزخ	الْجَحِيمِ
تاسو نه به پوښتنه وشي	لَتُسْأَلُنَّ
کمه ورځ چې دا کپړي	يَوْمَئِذٍ
نعمتونو په هکله	عَنِ النَّعِيمِ

پښتو	عربي
قسم دی په زمانه	وَالْعَصْرِ
زيان	خُسْرٍ
هغوی ايمان راوړلی دی	آمَنُوا
هغوی ښه کردارونه کړي دي	عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
او نصيحت کوي	وَتَوَاصَوْا

پښتو	عربي
تور لگوونکی او چغلخور	هُمَزَةٌ لُّمَزَةٌ
هغه خپل مال وسپموی	جَمَعَ مَالَهُ
او بيا يې وشمېری	وَعَدَّدَهُ
هغه گمان کوي	يَحْسَبُ
هغه(مال) به تر ابدې ورسره وي	أَخْلَدَهُ

هغه به واچول شي په اور كې	لَيْنُ بُدْنَ فِي الحُطَمَةِ
او ته څه پوهېږي	وَمَا أَدْرَكَ
لگول شوی، بل کړل شوی	المُوقَدَةُ
اوچتيزي زړونه	تَطَّلِعُ عَلَى الآفِئِدَةِ
بند،	مُوصَدَّةٌ
په اوږده پایو کې	فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ

پښتو	عربي
آيا ته و نه کتل	أَلَمْ تَعَرَ
څنگه ستا رب د اصحب فيل سره وکړ	كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
آيا هغه جوړ نه کړ	أَلَمْ يَجْعَلْ
د هغوی منصوبه (پلان)	كَيْدَهُمْ
باطل، په گمراهی	فِي تَضَلُّيْلٍ
هغه واستوی	وَأَرْسَلَ
ابابیل الوتونکي	طَيْرًا أَبَابِيلَ
هغوی یې ووېشتل	تَرْمِيْهِمْ
د تودو تیرو باندي	بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيلٍ
لکه خوړل شوی وابنه	كَعَصْفٍ مَّاكُولٍ

پښتو	عربي
آساني ده قریش لپاره	لَا يَلَافُ قُرَيْشٍ
آسانه کړ هغه (الله ﷻ) هغوی لپاره	إِلَيْهِمْ
د ژمي او اوړي سفر	رَحْلَةَ الشِّتَاءِ وَ الصَّيْفِ
لوړه	جُوعٍ
او هغه (الله) هغوی ته یې له پاره امن ورکړ	وَ أَمَنَهُمْ مِّنَ الْخَوْفِ

پښتو	عربي
هغه قیامت یې دروغ گڼي	يُكَذِّبُ بِالذِّينِ
هغه تېله کوي	يَدُعُّ
او هغه اړتیا نه گڼي	و لَا يَحْضُ
تباڅي وي په مونځ کوونکو باندې	فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ
غافلان دي	سَاهُونَ
هغه خلک چې غواړي ښکاره شي	الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ
او هغه خلک چې منع کوي نور کوچني ښکي ته	وَ يَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

پښتو	عربي
بې شکه چې مونږ تا ته (حوض) کوثر درکړ	إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ
نو مونځ وکړه	فَصَلِّ
او قرباني وکړه	وَأَنْحَرْ

شانِءَکَ	ستا غلیم
الْأَبْتَرُ	د هغه چا چې نه یې نښه وي نه یې نوم (بې نسله)

عربي	پښتو
لَا أَعْبُدُ	زه عبادت نه کوم
مَا تَعْبُدُونَ	څه ته چې تاسو عبادت کوي
وَلَا عَابِدٌ	زه بنده نه یم
مَا عَبَدْتُمْ	څه ته چې تاسو بندګي کوي
لَكُمْ دِينُكُمْ	ستاسو لپاره ستاسو خپل دین
وَلِيَ دِينِ	او زما لپاره زما خپل دین

عربي	پښتو
إِذْ جَاءَ	چې کله راغی
نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ	د الله مرسته او (مسلمانانو) فتح کړه
أَفْوَاجًا	ډلې (کافرانو اسلام قبول کړ)
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ	نو ثناء او صفت یاد کړه د خپل رب ﷻ
وَاسْتَغْفِرْهُ	او توبه باسه هغه ته
إِنَّهُ	بې شکه چې هغه
تَوَّابًا	توبه قبلوونکی دی

پښتو	عربي
هلاک شي لاسونه	تَبَّتْ يَدَا
هلاک هغه	وَتَبَّ
نه ورته د هغه مال گټه ورسوله	مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ
او نه څه چې هغه تر لاسه کړي وو	وَمَا كَسَبَ
ډېر زر به واچوي په اور کې	سَيَصْلَى نَارًا
سوځيدونکې شعلې	ذَاتَ لَهَبٍ
او د هغه ښځه	وَأَمْرَأَتُهُ
لرگي به انتقالی ورته	حَمَّالَةَ الْحَطَبِ
د هغې غاړه کې وي	فِي جِيدِهَا
رسی وي د کهجورو ونو څخه جوړ شوی	حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ

پښتو	عربي
يو	أَحَدٌ
بې نیاز يا مستغني	الصَّمَدُ
هغه څخه نه څوک زېږېدلی	لَمْ يَلِدْ
هغه نه له چا څخه زېږېدلی	لَمْ يُولَدْ

پښتو	عربي
سهار	الْفَلَقِ

غَاسِقٍ	تياري، ترگمی
وَقَبَ	هغه خیره شوه
النَّفْتِ فِي الْعُقْدِ	پوه کوونکي چې په تارونو پوه کوي
حَاسِدٍ	حسد کوونکی
حَسَدَ	هغه حسد کړ

عربي	پښتو
قُلْ	ووايه
النَّاسِ	خلک، انسانان
أَعُوذُ	زه پناه وړم
الْوَسْوَاسِ	وسوسي
الْخَنَاسِ	هغه وسوسه چې وشي او بېرته شاته لار شي
يُوسِسُ	وسوسه وشي
صُدُورِ	سينې
الْجَنَّةِ	پيريان

و من الله توفيق

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library